

Biuletyn Informacyjny

TECHNIKA W USC

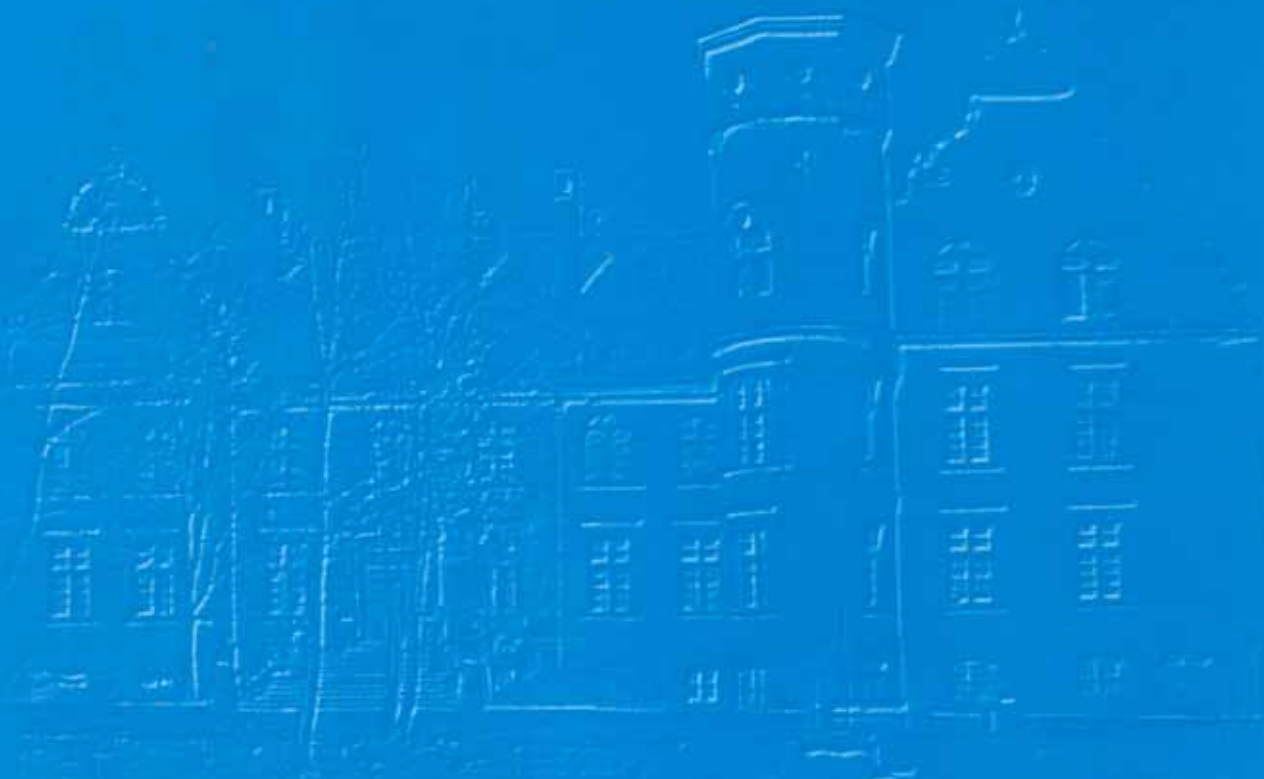
ISSN 1425-2872

Nr 1 (10)

I kwartał 1997

cena 5 zł

Wydawca: PTH "TECHNIKA" sp. z o.o. 44-100 GLIWICE, ul. Jagiellońska 4, tel./fax (0-32) 31-97 03, 31-96-47

- *Sporządzanie odpisów*
  - *Książeczki rodzinne*
  - *Testamenty*

nowoczesne wyposażenie archiwum USC

Szafy aktowe

H2S
cena od 750 zł

Trwale i stabilne

Wykonywane z blachy stalowej, zabezpieczonej przed korozją.

Możliwość ustawiania półek na dowolnej wysokości, gdyż otwory mocujące są wykonane co 25 mm.

Możliwość wyposażenia szafy w schowek montowany fabrycznie, na stałe, do górnego wieńca szafy

Oznaczenie	Wymiary (mm)			Masa kg	Oznaczenie	Wymiary (mm)			Masa kg
	W	S	G			W	S	G	
H 2 S 06	1990	600	435	55	H 2 S 12	1990	1200	435	88
H 1 S 06	1040	600	435	32	H 2 S 12 S	1990	1200	435	92
					H 2 S 10	1990	1000	435	81
					H 2 S 10 S	1990	1000	435	83
					H 2 S 08	1990	800	435	68
H 1 S 12	1040	1200	435	55	H 2 S 12 s1	1990	1200	435	94
H 1 S 12 S	1040	1200	435	56	H 2 S 12 s2	1990	1200	435	100
H 1 S 10	1040	1000	435	49	H 2 S 12 u	1990	1200	435	94
H 1 S 10 S	1040	1000	435	50	H 2 S 10 s1	1990	1000	435	86
H 1 S 08	1040	800	435	40	H 2 S 10 s2	1990	1000	435	90
					H 2 S 10 u	1990	1000	435	86

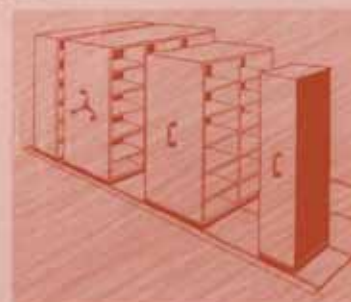
Regał przesuwny

Półki o nośności do 80 kg umożliwiają archiwizowanie dokumentów i książek.

Szyny jezdne wraz z wypełnieniem z płyty wiórowej tworzą podłogę. Szyny mogą być rozbudowywane wzdłuż lub wszerz, tak aby pokryły całe pomieszczenie.

Oznaczenie	Wymiary (mm)			Masa kg
	W	S	G	
Regał (moduł pojedynczy)	1970	1065	405	95
Regał (moduł podwójny)	1970	1065	810	180

W odpowiedzi na zapytanie ofertowe prześlemy katalog i cennik.

Biuletyn informacyjny
TECHNIKA w USC

OGÓLNOPOLSKI BIULETYN
INFORMACYJNY
DLA URZĘDÓW STANU
CYWILNEGO

NR 1 (10)
I kwartał 1997r.

ADRES REDAKCJI:

ul. Jagiellońska 4
44-100 Gliwice
tel./fax (0-32) 31-97-03, 31-95-47
e-mail: technika@silesia.pik-net.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Władysław PENAR

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Ogulewicz
Małgorzata Korzeniowska

SKŁAD I DRUK:

Drukarnia EPIGRAF s.c.
ul. Bernardyńska 19
44-100 Gliwice

Niniejszy numer zamknięto
18 stycznia 1997r.

WYDAWCA I KOLPORTER:

Przedsiębiorstwo Techniczno-
Handlowe TECHNIKA sp. z o.o.
ul. Jagiellońska 4
44-100 Gliwice
tel./fax (0-32) 31-97-03, 31-95-47

Cena 1 egz. kwartalnika „TECHNIKA w USC” wynosi w 1997r. 5,00 zł. PTH TECHNIKA prowadzi sprzedaż biuletynu na zasadzie prenumeraty rocznej. Cena rocznej prenumeraty wynosi 20,00 zł.

Prenumerata przyjmowana jest na podstawie wpłaty dokonanej na konto PTH TECHNIKA sp. z o.o., ul. Jagiellońska 4, 44-100 Gliwice, w PKO I Oddział Gliwice, nr konta: 10202401-234102-170-1, z zaznaczeniem liczby egzemplarzy. Należy również podać **dokładny adres odbiorcy biuletynu.**

Na pierwszej stronie okładki:
Pałac w Przyszowicach, siedziba USC w Gieraltowicach

W numerze:

<i>Sprawozdanie z obrad konferencji „OBYWATELSTWO, REJESTRACJA STANU CYWILNEGO I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH”</i>	5
<i>dr hab. Elżbieta Wojnicka</i> KSIĄŻECZKI RODZINNE W ŚWIELE KONWENCJI MKSC	8
<i>Rozmowa z Panią Stanisławą Karbowskią</i> MIAŁAM ŚWIADOMOŚĆ, ŻE JESTEM POTRZEBNA	10
RELACJE Z UROCZYSTOŚCI 50-LECIA USC	12
LISTA ODZNACZONYCH KRZYŻAMI ZASŁUGI	19
WZÓR FRANCUSKIEGO AKTU URODZENIA	21
<i>mgr Krystyna Gładych</i> PRAWIDŁOWOŚĆ SPORZĄDZANIA ODPISÓW AKTÓW STANU CYWILNEGO	22
<i>prof. dr hab. Andrzej Mączyński</i> FORMA TESTAMENTU SPORZĄDZONEGO Z UDZIAŁEM KIEROWNIKA URZĘDU STANU CYWILNEGO	26
GALERIA USC - PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	27

Miniony rok był rokiem jubileuszowym dla naszych urzędów stanu cywilnego, a ostatnie jego miesiące szczególnie bogate w rocznicowe uroczystości. Zamykając na naszych łamach cykl relacji z obchodów 50-lecia, ze wszystkich nadesłanych do nas materiałów zmontowaliśmy blok tematyczny, wzbogacony o kolorowe zdjęcia.

W grudniu odbyła się w Warszawie konferencja zorganizowana przez MSW wspólnie z Radą Europy, która skłania do spojrzenia w przyszłość i porównania stanu prawnego w naszym kraju z prawodawstwem Zjednoczonej Europy. Relacja z tego spotkania otwiera planowany cykl publikacji poświęconych stowarzyszeniu z Unią.

Od stycznia br. posiadamy adres E-mail: technika@silesia.pik-net.pl, który znacznie usprawni wzajemne kontakty - naszych Czytelników, korzystających z poczty elektronicznej, prosimy o przesłanie nam swojego adresu E-mail.

Niniejszy numer jest pierwszym w nowej szacie graficznej. Bardzo prosimy o jej ocenę i przekazanie nam swoich uwag.

Redaktor Naczelny

Penar
Władysław Penar

Stowarzyszenie Urzędników Stanu Cywilnego Zarząd Główny

90-440 Łódź, ul. Piotrkowska 153

Prezes Zarządu tel. (042) 36-34-62; Wiceprezes d/s ekonomiczno-finansowych tel. (042) 16-32-30; Sekretarz tel. (042) 36-24-73

Łódź, 1996.10.08

Pan
Zbigniew Siemiątkowski
Minister Spraw Wewnętrznych
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego oraz w moim własnym, serdecznie dziękuję Panu za zorganizowanie centralnych obchodów 50-lecia istnienia Urzędów Stanu Cywilnego.

Przyznane odznaczenia i wyróżnienia oraz uroczystość, która miała miejsce dla ich wręczenia, przekonały nas o rzeczywistym docenieniu naszej pracy przez Pana Ministra.

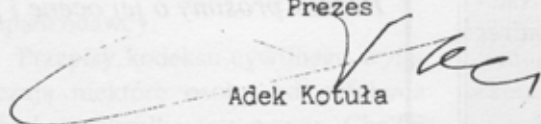
Zainteresowanie Departamentu Spraw Obywatelskich okazywane Urzędom Stanu Cywilnego i ich problemom, na przestrzeni ostatnich trzech lat, jest autentyczne i ciągłe. Pan Dyrektor Jarosław Mojsiejuk poświęca wiele czasu i energii, by nasza praca była efektywniejsza i łatwiejsza, służy nam radą i pomocą. Na szczególne wyróżnienie zasługuje Pan Jan Węgrzyn, Zastępca Dyrektora Departamentu, który od pierwszych dni na tym stanowisku nieustannie żyje naszymi problemami. To On, bezpośrednio, organizował całą uroczystość.

W najbliższych planach mamy wspólne kontynuowanie działań zmierzających do rozwiązania m.in. tak nabrzmiałej sprawy, jak kwestia "ubioru służbowego" kierowników USC. Pracujemy również nad stworzeniem jasnych przepisów dotyczących ich statusu. Wspólne działania będą miały miejsce również w stosunku do problematyki wynikającej z wszelkich konsekwencji rozwoju stosunków międzynarodowych w zakresie rejestracji zdarzeń prawnych dotyczących obywateli.

Za to wszystko jeszcze raz serdecznie dziękuję Panu Ministrowi, życząc zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku
za Zarząd Główny SUSC

Prezes

Adek Kotuła

Sprawozdanie z obrad konferencji

„OBYWATELSTWO, REJESTRACJA STANU CYWILNEGO I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH”

W dniach 12 i 13 grudnia 1996r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie, odbyła się konferencja zorganizowana przez MSW i Sekretariat Rady Europy, pod roboczym tytułem „Obywatelstwo, rejestracja stanu cywilnego i ochrona danych osobowych”, i ogólnym przesłaniem „Polskie dylematy a doświadczenia europejskie”.

W konferencji udział wzięli goście zagraniczni: Magnus Engström z Sekretariatu Rady Europy, prof. Giovanni Kojanec z Uniwersytetu Rzymskiego, dr Joseph A. Cannataci - Uniwersytet na Malcie, Frits Hondius - przedstawiciel Międzynarodowej Organizacji Aktów Stanu Cywilnego w Strasburgu.

Na otwarciu obrad obecny był Minister Spraw Wewnętrznych RP dr Zbigniew Siemiątkowski, który powitał współorganizatorów i zaproszonych gości nawiązując jednocześnie do niedawnych obchodów 50-lecia USC w Polsce.

Obrady prowadzili wspólnie: Jarosław Mojsiejuk - dyrektor DSO MSW i Magnus Engström.

Konferencja podzielona była na cztery sesje o wydzielonej problematyce, zatytułowane kolejno:

SESJA I OBYWATELSTWO

SESJA II OCHRONA PRYWATNOŚCI I DANYCH OSOBOWYCH W „SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM”

SESJA III REJESTRACJA STANU CYWILNEGO W RÓŻNYCH KRAJACH EUROPEJSKICH

SESJA IV DOKUMENTY

OBYWATELSTWO

Sesję I - „OBYWATELSTWO” otworzył profesor Zdzisław Galicki z Uniwersytetu Warszawskiego, członek Komisji ds. Obywatelstwa, odczytem pt. „Rozwój prawa międzynarodowego i projekt Europejskiej Konferencji o Obywatelstwie w relacji z prawem polskim”. Mówca nakreślił przebieg prac nad „Europejską Konferencją o Obywatelstwie” oraz przedstawił wkład strony polskiej w tworzeniu tego dokumentu tj.

- a) wniesienie poprawki do art.2. Konwencji, definiującego „prawo wewnętrzne”,
- b) zmianę art.6. dotyczącego możliwości nabycia obywatelstwa przez dzieci narodzone w obcym państwie z rodziców posiadających obywatelstwo innych państw, wg których dzieci pozamażeńskie są dyskryminowane,
- c) wniesienie poprawki do art.17. ust.2 dotyczącego opieki konsularnej w przypadku wielokrotnego obywatelstwa.

Przedstawione zostały związane z Konwencją zmiany konieczne do przeprowadzenia w prawodawstwie polskim, a wynikające ze sprzeczności z obowiązującym u nas prawem:

- 1) Problem utraty obywatelstwa z mocy prawa (obecnie w Polsce nikt nie może utracić obywatelstwa chyba, że sam się go zrzeknie). Konwencja przewiduje utratę obywatelstwa nabytego w sposób oszukańczy lub poprzez działanie na szkodę państwa.
- 2) Problem nabywania obywatelstwa przez dzieci adoptowane.
- 3) Problem małżeństwa obcokrajowców a nabycie obywatelstwa polskiego.

Kolejny referat wygłosił prof. Giovanni Kojanec, w którym poruszył temat **wielokrotnego obywatelstwa w prawie międzynarodowym**. Integracja Wspólnot Europejskich napotyka na wiele przeszkód związanych z odmiennymi koncepcjami obywatelstwa, niekompatybilnymi z zaleceniami Konwencji, np. z art.4(a) mówiącym o tym, że dziecko rodziców o różnych obywatelstwach nabywa automatycznie oba obywatelstwa. Polskie prawodawstwo wykluczające podwójne obywatelstwo jest w tym punkcie sprzeczne z Konwencją, i było w trakcie prac komisji krytykowane.

Problem **podwójnego obywatelstwa w Polsce** przedstawił Jarosław Mojsiejuk. Broniąc ustawy z 1962 roku stwierdził, iż mimo historycznych preferencji Polski dla jednego (polskiego) obywatelstwa podwójne obywatelstwo nie jest zabronione, i w tym sensie istnieje prawo do podwójnego obywatelstwa. Istnieje jednak zapis w art.2. ustawy o obywatelstwie mówiący o wyłączności obywatelstwa polskiego. Podwójne obywatelstwo wyjątkowo posiadają osoby, które nabyły obywatelstwo polskie i pragną wrócić do poprzedniego obywatelstwa, a także obywatele Wspólnot Europejskich, przez zastosowanie zasady wzajemności. Wyjątkiem takim są również mieszkańcy Śląska, na którym około 150 tys. osób nabyło (zgodnie z prawem niemieckim) „przynależność do niemieckiej państwowości,” co nie jest objęte żadną konwencją. Fakt ten ma dwa poważne aspekty:

- 1) polityczno-prawny (poszanowania suwerenności innego państwa)
- 2) praktyczny (unikanie służby woj-

skowej - woj. opolskie ma najniższy wskaźnik poboru - oraz wyłudzenie zwolnień celnych tytułem tzw. „mienia przesiedleńczego”).

Za wschodnią granicą Polski kilka milionów Polaków utraciło obywatelstwo polskie z różnych przyczyn. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, któremu przewodniczy prof. Andrzej Stelmachowski, czyni starania, aby obywatelstwo polskie odzyskały wszystkie osoby, które go utraciły (jest to od 750 tys. do 1 miliona osób), i nabyły prawo powrotu do kraju zgodnie z zasadą: „Każdy Polak może osiedlić się w Polsce”.

OCHRONA PRYWATNOŚCI

Sesję II - O OCHRONIE PRYWATNOŚCI W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM rozpoczęła Joseph Cannataci, profesor Uniwersytetu na Malcie, Przewodniczący Zespołu Rady Europy ds. Ochrony Danych Osobowych stwierdzeniem, że „*prywatność jest ważniejsza od narodowości*”. Mimo iż Europa ustępuje pod względem technologicznym Stanom Zjednoczonym, wyprzedza jednak USA pod względem regulacji prawnych dotyczących ochrony prywatności; ma skrytykowaną wizję nadrzędności prawa jednostki wobec państwa, monopoli i korporacji. Rada Europy odegrała bardzo ważną rolę w zakresie ochrony danych regulując kolejne dziedziny życia społecznego objętego ochroną prywatności: Statystyka i Badania (1983), Marketing bezpośredni (1984), Ubezpieczenia (1986), Policja (1987), Zatrudnienie (1989), Zarobki (1990), Telekomunikacja (1994), Medycyna (1996), a w przyszłości: Internet (ogólnoswiatowa sieć komputerowa), Inteligentne Karty (Smart Card), Zarządzanie Zasobami Informacyjnymi.

Jeszcze 100 lat temu jedynymi danymi o obywatelach były Rejestry Stanu Cywilnego w parafiach lub ratuszach, zawierające dane o urodzeniu, ślubach i zgonie. W nowoczesnych społeczeństwach nastąpiła eks-

plzja informacji - dane gromadzone są w celach ubezpieczeniowych, podatkowych, bezpieczeństwa publicznego, tożsamości, gospodarki, etc. Istnieje realne niebezpieczeństwo, że w krajach, gdzie własnością państwa są banki, telekomunikacja, ubezpieczenia, służba zdrowia, zakłady energetyczne itp., dane złożone z kilku zbiorów dadzą szczegółowy obraz prywatności człowieka. Należy zatem zarządzać danymi w sposób właściwy, np. analogicznie do zasady: jeden sejf - cztery klucze, np. 1. dla MSW, 2. dla Ministerstwa Sprawiedliwości, 3. dla Sądu Najwyższego, 4. dla Parlamentu.

W roku 1981 w Strasburgu przygotowano i wyłożono do podpisania Konwencję nr 108 „O ochronie jednostki przed automatycznym przetwarzaniem danych osobowych”. Konwencję podpisało 17 państw Zachodniej Europy. Polska jest rekomendowana przez Radę Europy, musi jednak uprzednio wprowadzić stosowną ustawę o ochronie danych osobowych, aby ustawodawstwo było kompatybilne z Konwencją.

O pracach nad projektem ustawy o ochronie danych osobowych w Polsce mówił dr Arwid Mednis z Uniwersytetu Warszawskiego. Stan ochrony danych ocenił jako niedoskonały - jedyną wzmianką o prawie do prywatności jest art. 87 Konstytucji. Obecnie dostęp do danych „wrażliwych” takich jak rejestr skazanych, dokumentacja medyczna, czy ewidencja ludności regulowany jest nieprecyzyjnie poprzez rozporządzenia. Jedynym pozytywnym wyjątkiem jest Ustawa o Statystyce Publicznej. Zaskakujący jest brak zainteresowania opinii publicznej tym zagadnieniem; jedynym zainteresowanym jak dotychczas było Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego. Zgłoszono dwa projekty ustawy, a pierwsze czytanie odbyło się w Sejmie w połowie listopada 1996 roku.

Główne różnice pomiędzy projektem rządowym i poselskim to hierarchia w udostępnianiu danych do przetwarzania:

rządowy: 1. przepis prawa, 2. zgoda osoby, której dane dotyczą
poselski: 1. zgoda osoby której dane dotyczą, 2. przepis prawa.

REJESTRACJA STANU CYWILNEGO

Sesja III rozpoczęła się referatem Fritsa Hondiusa. Mówił on o **międzynarodowej współpracy w dziedzinie rejestracji stanu cywilnego**, która początkowo (do 1948 roku) polegała na corocznych wrześniowych spotkaniach urzędników stanu cywilnego na tarasach winiarni przy kieliszku czerwonego wina. Aktualnie podpisano 25 traktatów międzynarodowych (umowy dwustronne), a w roku 1997 planowana jest międzynarodowa konferencja w Neuchatel w Szwajcarii. Można przyjąć, że w rejestracji stanu cywilnego można zmienić wszystkie dane, oprócz miejsca i daty zdarzenia. Usankcjonowano zmianę płci i sztuczną prokreację (dziecko poczęte, gdy ojciec już nie żyje). W całej Europie przyjęto zasadę, że opłaty w urzędach stanu cywilnego nie mogą być zbyt wysokie, np. we Francji wszystkie czynności są bezpłatne. Niskie opłaty wpływają jednak na kondycję urzędów, hamując modernizację i komputeryzację rejestracji aktów stanu cywilnego. Za komputeryzacją przemawia m.in. fakt, że urzędnik przenosi średnio 250 ton dokumentów (w postaci ksiąg) w ciągu roku, co nie jest bez znaczenia, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych. Pomimo komputeryzacji we wszystkich krajach europejskich prowadzone są księgi. Powstają przy tym nowe problemy, takie jak trwałość wydruków laserowych, dopuszczalność wyszukania wypisu przez Internet (Amsterdam) lub wydania wypisu przez bankomat (Modena) po uprzednim włożeniu karty identyfikacyjnej.

Współpraca międzynarodowa powinna rozwiązywać takie problemy jak:

- transliteracja - sposób tłumaczenia cyrylicy i greki na łąćę,
- wymiana informacji - umiejscawianie zdarzeń z zagranicy,

- wprowadzenie międzynarodowej książeczki rodzinnej,
- zwalczanie oszustw, np. nieprawdziwe śluby w celu uzyskania obywatelstwa danego kraju,
- przyjęcie wspólnej konwencji kodowania pozycji w rubrykach formularzy w miejscu opisu słownego, np. zamiast komentarza „imię” pozycja nosi numer „01”. System kodowy ma znaczenie dla komputeryzacji rejestrów stanu cywilnego.

Dr Elżbieta Wojnicka z Uniwersytetu Łódzkiego, reprezentująca Polskę pracach Międzynarodowej Organizacji Akt Stanu Cywilnego, wygłosiła referat pt. „Prawo europejskie a polskie perspektywy w dziedzinie rejestracji stanu cywilnego”, omawiając różnice w dokumentach trzech głównych krajów Wspólnoty: Niemiec, Francji i Włoch.

DOKUMENTY

Sesja IV dotyczyła polskich projektów i perspektyw wdrożenia nowych dokumentów, które omówił Bolesław Słomian, Przewodniczący Resortowego Zespołu ds. Dokumentów w MSW. Omówiono wzory nowych dokumentów osobistych tj. dowodów osobistych, paszportów i wiz.

1. Nowy dowód osobisty (ID-karta) ma postać karty identyfikacyjnej zabezpieczonej znakiem wodnym, nitką z mikrodrukami i świecącymi włóknami; zdjęcia, podpis i dane alfanumeryczne zostaną wykonane przy pomocy drukarki laserowej. Dokument będzie zalaminowany, a obok zdjęcia zostanie wygrawerowany laserem numer karty. Wydawanie kart w krajach Europy odbywa się w systemie centralnej personalizacji dokumentów w miejscach ściśle strzeżonych i zabezpieczonych przed niepowołanym dostępem i rozproszonej dystrybucji zbierania danych oraz wydawania gotowych dokumentów.
2. Paszporty. System paszportowy wprowadzony został na początku 1992 roku po uchwaleniu nowej ustawy paszportowej. Obecnie trwają prace nad wyeliminowaniem kilku słabych punktów funk-

- cjonującego systemu, którymi są:
  - brak perforacji dokumentu jego numerem
  - niewystarczające zabezpieczenie strony paszportu ze zdjęciem i danymi właściciela paszportu (słaba folia)
  - kradzieże blankietów z urzędów wojewódzkich
  - nieuczciwość urzędników wydających paszporty.
3. Wizy. Międzyresortowy Zespół MSW i MSZ, powołany do przygotowania propozycji nowego systemu wizowego, zaproponował wprowadzenie wizy naklejkowej o następujących zabezpieczeniach: wykonanie wizy na zabezpieczonym papierze samoprzylepnym z drukowanym gilozami, zastosowanie specjalnych farb, zabezpieczenie hologramem (w miejscu zdjęcia), zastosowanie efektu kątownego oraz nacięcie papieru zapobiegające próbom odklejenia wizy.

ZAKOŃCZENIE

Obrady zakończyła dyskusja nad celowością istnienia dowodu osobistego. Przyznano, że dowód w obecnej postaci (książeczki) narusza prawo do prywatności. W karcie ID rezygnuje się z wpisu dzieci, adresu posiadacza karty oraz miejsca jego pracy. Równoległe istnienie dowodów osobistych i paszportów jest sprzeczne z prawem do podróżowania (dowód osobisty zakłada, że ludzie istnieją, natomiast paszport, że podróżują). W dziedzinie zabezpieczeń dokumentów należy przestrzegać zasady, że zapis danych do odczytu przez maszynowe czytniki nie może zawierać więcej, niż widzi ludzkie oko!

Obrady zakończono stwierdzeniem o celowości częstszych kontaktów w celu zacieśniania współpracy.

Poza wymienionymi wcześniej gośćmi zagranicznymi, w konferencji wzięli także udział

1. prof. Zdzisław Galicki, UW
2. prof. Andrzej Mączyński, UJ
3. dr Arwid Mednis, UW
4. prof. Andrzej Stelmachowski, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

5. dr Elżbieta Wojnicka
6. dr Grażyna Szpor
7. Jarosław Mojsiejuk, dyrektor DSO MSW
8. Igor Działuk, departament WMiPE Min.Sprawiedliwości
9. Jerzy Garlej, Doradca MSW
10. Zbigniew Bujak, Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewn.
11. Dariusz Kupiecki, dyrektor PESEL
12. Marian Kołodziejczyk, zast. dyr. PESEL
13. Wacław Zimny, PESEL - ochrona danych
14. Ryszard Taradejna, dyr. dep. admin. MSW
15. Marcin Wereszczyński, naczelnik Wydz.IV DSO MSW
16. dr Hanna Machnicka, dyr. Centrum Dokumentacji Rady Europy
17. Józef Klimowicz, Straż Graniczna
18. Alicja Czajkowska, dyr. WSO UW w Warszawie
19. Małgorzata Piotrak, dyr. WSO UW w Warszawie
20. Andrzej Gawkowski, dyr. WSO UW w Białymstoku
21. Włodzimierz Kubik, dyr. WSO UW w Katowicach
22. Urszula Filipowicz, zast. dyr. WSO UW w Krakowie
23. Józef Różański, dyr. WSO UW w Lublinie
24. Krystyna Bochenek, dyr. WSO UW w Łodzi
25. Janusz Pater, dyr. WSO UW w Nowym Sączu
26. Agnieszka Kuciapska, dyr. WSO UW w Olsztynie
27. Stanisław Skakuj, dyr. WSO UW w Opolu
28. Grażyna Chmielewska, zast.dyr. WSO UW w Szczecinie
29. Władysław Surmacz, dyr. WSO UW w Zamościu
30. Adek Kotuła, prezes SUSC
31. Kazimierz Kotlarski, kier. USC w Warszawie
32. Henryk Chwyć, kier. USC w Lublinie
33. Witold Lewicki, kier. USC w Olsztynie
34. Władysław Penar, red.nacz. biuletynu „TECHNIKA w USC”
35. Ryszard Hińcza, Rzecznik Prasowy MSW
36. A. Łukaszewicz, „Rzeczpospolita”
37. Ewa Bednek, „Gazeta Prawna”
38. Łukasz Strzelecki, PAP

Władysław Penar

KSIĄŻECZKI RODZINNE W ŚWIETLE KONWENCJI MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI STANU CYWILNEGO

Układ o stowarzyszeniu Polski z Unią Europejską obciąża nas zobowiązaniem upodobnienia stanu prawnego do przewidzianego w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

Swoją uwagę skoncentrujemy na instytucjach tradycyjnie należących do domeny prawa o aktach stanu cywilnego. Przedmiotem omówienia będą:

1. międzynarodowa książeczka rodzinna, oraz
2. książeczka stanu cywilnego.

O wyborze zdecydowała doniosłość praktyczna tych dokumentów, jak również to, że ustawodawstwa obce cechuje wyraźny brak jednolitości dokumentów ujawniających stan cywilny człowieka. Potwierdzeniem tego jest równoległe występowanie w obrocie, obok wymienionych dotąd dokumentów międzynarodowych, także książeczek rodzinnych i stanu cywilnego wydawanych w oparciu o przepisy ustaw krajowych.

Trudności w ujednoczeniu potęguje brak norm wspólnotowych (Rady Wspólnot Europejskich), które stawiłyby sobie za cel rozwiązanie problemów wynikających z używania różnorodnych dokumentów. Należy podkreślić, że na gruncie prawa o aktach stanu cywilnego zasadniczą rolę odgrywają rozwiązania przyjęte w konwencjach Międzynarodowej Komisji Stanu Cywilnego. Organizacja ta pełni rolę koordynatora zmierzającego do ujednoczenia ustawodawstw krajowych. Standardy wynikające z uchwalanych przez nią konwencji mają dla Polski w dziedzinie prawa o aktach stanu cywilnego takie znaczenie, jak dyrektywy wspólnotowe w innych gałęziach ustawodawstwa. Ważne jest więc, by znali je kierownicy urzędów stanu cywilnego, tym bardziej, że przyszłe uczestnictwo Polski jako członka tej organizacji będzie rodzilo obowiązek respektowania zawartych w niej postanowień.

Międzynarodowa książeczka rodzinna a konwencja paryska z dnia 12.09.1974r.

Konwencja weszła w życie 1 marca 1979r. Została dotąd podpisana przez Belgię, Francję i Portugalię. Ratyfikowały ją: Grecja, Luksemburg, Turcja i Włochy. Nie zajęły dotychczas stanowiska w odniesieniu do przystąpienia do konwencji: Austria, Hiszpania, Niemcy i Szwajcaria. Gotowość jej późniejszego przyjęcia wyraziły Słowenia i Chorwacja, które uczestniczą w MKSC jako obserwatorzy (członkiem organizacji była d.Jugosławia).

Konwencja wyczerpująco wymienia dane podlegające ujawnieniu - zgodnie z wzorem stanowiącym jej integralną część, jednolitym dla wszystkich książeczek. Podstawę wpisu stanowią akty stanu cywilnego stwierdzające zawarcie małżeństwa, urodzenie wspólnych dzieci, zgony małżonków oraz zgony ich dzieci. Dane podlegają uaktualnieniu stosownie do zmian stanu faktycznego i prawnego ujawnionych w późniejszych aktach stanu cywilnego.

Do dokonywania wpisów uprawniony i zarazem zobowiązany jest urzędnik, który sporządził akt lub dokonał jego transkrypcji. Może on żądać od osoby zainteresowanej wręczeniami książeczki w celu uaktualnienia. W braku dokonania przez niego stosownego wpisu, mogą go dokonać właściwe władze państwa, którego obywatelem jest przynajmniej jedno z małżonków. Określenie, jakie władze są właściwe do wypełnienia tej czynności, dane państwo zobowiązane jest określić w chwili podpisywania, ratyfikacji lub przystąpienia do konwencji.

Obok wymienionych dotąd zdarzeń podlegających ujawnieniu, w książeczce można zamieszczać także informacje wymagane przez prawo we-

wnętrzne danego państwa - strony konwencji. W takim wypadku podmiotami upoważnionymi do dokonywania wpisów są właściwe władze lub osoby uprawnione do tego przez przepisy.

Zasadą jest wręczenie książeczki małżonkom przez urzędnika stanu cywilnego w chwili zawierania przez nich małżeństwa. Konwencja dopuszcza także późniejsze doręczenie książeczki przez urzędnika stanu cywilnego, który udzielił ślubu lub dokonał transkrypcji aktu małżeństwa, albo przez władze państwa, którego obywatelem jest przynajmniej jeden z małżonków. Wydanie książeczki jest nieodpłatne. Zasada bezpłatności dotyczy również wpisów do książeczki.

Ważne znaczenie praktyczne ma język obowiązujący przy wpisach. Stałe nazwy rubryk (z pewnymi wyjątkami dotyczącymi dat) są wydrukowane co najmniej w dwu językach, w tym w języku lub jednym z języków urzędowych państwa, w którym wydano książeczkę oraz w języku francuskim. Na końcu książeczki stałe nazwy rubryk powinny być redagowane przynajmniej w językach państw-członków MKSC, a także w językach: angielskim, arabskim i hiszpańskim. Ostatnie wymaganie odnosi się również do symboli używanych w książeczce, oznaczających: płęć, separację, rozwód, unieważnienie małżeństwa, zgon któregoś z małżonków bądź dziecka. Po symbolach oznaczających wymienione zdarzenia należy wskazać ich datę i miejsce.

Każdy z małżonków i każde z dzieci jest oznaczone numerem identyfikacyjnym.

Dla praktyków istotne jest ustalenie mocy dowodowej wpisów zawartych w książeczce. Zgodnie z art.11, wpisy i wzmianki mają taką samą moc, jak odpisy skrócone (wyciągi) z aktów stanu cywilnego wydawane przez

władzę, która sporządziła akt stanu cywilnego.

Mimo odmienności pomiędzy systemami prawa cywilnego i rodzinnego państw-stron konwencji, międzynarodowa książeczka rodzinna i dokonywane w niej wpisy są uznawane przez państwa, które przystąpiły do konwencji.

Książeczka jest wydawana także uchodźcom i bezpaństwowcom, jeżeli ich status osobowy podlega prawu danego państwa, gdyż wówczas mają oni te same prawa, jak obywatele tego państwa.

W zamyśle konwencji międzynarodowa książeczka rodzinna ma wyprzeć znane dotychczas inne książeczki rodzinne, wydawane i wypełniane zgodnie z postanowieniami prawa wewnętrznego poszczególnych państw. Ma także być jedynym dokumentem tego typu w krajach, które dotąd nie znały książeczek rodzinnych. Dla Polski, w razie jej przystąpienia do konwencji, ma znaczenie możliwość dokonania zastrzeżeń przy podpisywaniu, ratyfikacji lub przystąpieniu, polegających na stwierdzeniu, że:

- wydanie międzynarodowej książeczki rodzinnej nastąpi na życzenie osób zainteresowanych, jeżeli wyrażą je po uprzednim poinformowaniu ich przez urzędnika stanu cywilnego o możliwości wydania i użyteczności tego dokumentu; urzędnik uprzedza równocześnie zainteresowanych o niemożności wydania im jakiegokolwiek innej książeczki,
- wydanie i wpisy do międzynarodowej książeczki rodzinnej będą dokonywane odpłatnie.

Wydawanie i uaktualnianie książeczek stanu cywilnego a konwencja madrycka z dnia 15.09.1979r.

Konwencja weszła w życie 1 lipca 1992r. i dotąd została ratyfikowana przez 3 państwa: Francję, Hiszpanię i Włochy. Podpisały ją: Grecja, Portugalia i Turcja.

Tym razem Międzynarodowa Komisja Stanu Cywilnego postawiła sobie za zadanie uzupełnienie omówio-

nej wcześniej konwencji z 1974r. oraz konwencji ateńskiej z 15.09.1977r. dotyczącej zwolnienia od obowiązku uwierzytelniania niektórych aktów i dokumentów.

Komisja zmierzała do wyjaśnienia wzajemnych stosunków pomiędzy książeczkami rodzinnymi krajowymi, międzynarodową książeczką rodzinną oraz książeczkami stanu cywilnego.

Zgodnie z raportem wyjaśniającym do konwencji, przyjętym w Patras w 1989r., konwencja ma na celu uznawanie i ułatwianie uaktualniania przez państwa-strony książeczek stanu cywilnego wydawanych w jednym z tych państw. Konwencja nie zmierza ani do usuwania błędów, ani do usuwania braków, które mogą zawierać książeczki, pozostawiając regulację tych kwestii ustawodawstwu krajowym. Jej celem jest natomiast danie do dyspozycji użytkownikom książeczek i ich rodzinom środków ułatwiających przeprowadzenie do wodu ich osobistego i rodzinnego stanu cywilnego.

Zgodnie z definicją konwencyjną książeczka zawiera wyciągi z a.s.c. - dane pierwotne i wzmianki późniejsze z aktów stanu cywilnego, dotyczące urodzenia, małżeństwa i śmierci. Dane i wzmianki są datowane i opatrzone podpisem oraz pieczęcią lub stemplem władzy, która je zamieściła.

W rozumieniu konwencji "urzędnikiem stanu cywilnego" jest nie tylko urzędnik stanu cywilnego w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale również inne osoby, które mają uprawnienia do sporządzania a.s.c. według ustawodawstwa krajowego, np. konsulowie, kapitanowie okrętów czy duchowni.

Konwencja przewiduje aktualizację książeczek także poza granicami krajowymi i zmierza w ten sposób do zapewnienia temu dokumentowi cechy pewności.

Każde państwo-strona konwencji przyznaje książeczkom stanu cywilnego wydawanym w innym państwie-stronie konwencji taką moc dowodową, jaką wiąże z odpisami aktów stanu cywilnego wydawanych przez to drugie państwo. Żadne dodatkowe formalności ani legalizacje nie są wymagane.

Konwencja wywołuje skutki zarówno w odniesieniu do książeczek krajowych wydawanych na mocy ustawodawstw wewnętrznych poszczególnych krajów-stron konwencji, jak i wobec międzynarodowych książeczek rodzinnych wydawanych przez państwa, które ratyfikowały konwencję z 1974r. Tym samym międzynarodowa książeczka rodzinna będzie uznawana jako dokument prawnie doniosły nie tylko przez państwa, które ratyfikowały konwencję z 1974r. wyraźnie dotyczącą międzynarodowej książeczki rodzinnej, ale także w równym stopniu przez te państwa, które ratyfikowały i ratyfikują w przyszłości omawianą obecnie konwencję madrycką z 1990r. Jednocześnie państwa-strony ostatnio wymienionej konwencji nie mają wcale obowiązku wprowadzenia do swojego ustawodawstwa instytucji międzynarodowej książeczki rodzinnej.

Kończąc omawianie konwencji warto zauważyć, że państwa, które ją ratyfikowały, skorzystały z możliwości wniesienia zastrzeżeń przewidzianych w tekście konwencji. Stosownie do nich państwa zastrzegają, że ich urzędnicy stanu cywilnego nie będą dokonywali aktualizacji:

- a) nie przewidzianych w ustawodawstwie wewnętrznym,
- b) jeżeli ich treść jest sprzeczna z porządkiem publicznym państwa.

dr hab. Elżbieta Wojnicka

SPROSTOWANIE

W poprzednim numerze biuletynu podaliśmy błędne informacje (choć zgodne z nadesłanymi do nas) dotyczące odznaczonych. I tak:

- Na wniosek Wojewody Skiernewickiego **Złotym Krzyżem Zasługi** po raz II odznaczeni zostali: p. **Wacław Bialkowski** oraz p. **Jadwiga Wiśniewska** (podaliśmy niewłaściwe imiona).
- Na wniosek Wojewody Słupskiego p. **Grażyna Jastrzębska** została odznaczona **Srebrnym Krzyżem Zasługi** (a nie Brązowym, jak podaliśmy).

*Bardzo przepraszamy
Redakcja*

MIAŁAM ŚWIADOMOŚĆ, ŻE JESTEM POTRZEBNA

Rozmowa z panią Stanisławą Karbowińską

Do Głogowa zaprosił nas kierownik tamtejszego USC, pan Mirosław Strzęciwilk. *Niedługo odchodzi na emeryturę pracownica, która 40 lat nieprzerwanie pracuje w głogowskim USC; takich ludzi w urzędach stanu cywilnego jest niewiele, a tworzyli przecież znaczącą historię naszych urzędów - przekonywał.*

Chodziło o panią Stanisławę Karbowińską, której notka biograficzna mieści się w kilku wierszach:

Stanisława Karbowińska, urodzona w 1936 roku w Wielkopolsce. Ukończyła szkołę średnią ogólnokształcącą w Głogowie. Całe życie zawodowe związała z administracją państwową - ostatnie 40 lat przepracowała w Urzędzie Stanu Cywilnego w Głogowie. Szczęśliwa matka 2 córek (jedna jest sędzią, druga nauczycielką), babcia 4 wnuczków.

A co się kryje za tymi lakonicznymi stwierdzeniami, co o swoim życiu opowiedziała nam pani Stanisława?

Redakcja: *Pracuje Pani nieprzerwanie 40 lat w USC w Głogowie. Jak zaczęła się Pani praca?*

Stanisława Karbowińska: Urodziłam się w Poznańskim. Na Ziemi Odzyskane przyjechałam w 1946 roku. Pracę rozpoczęłam w 1954r. - była to praca w administracji, a konkretnie w Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Głogowie. 1 marca 1954 roku zostałam przyjęta na trzymiesięczny okres próbny, w czasie którego należało się zapoznać z pracą we wszystkich referatach, po czym przyznawano angaż na konkretne stanowisko. Mnie najbardziej odpowiadała różnorodność zagadnień w referacie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, i w efekcie otrzymałam angaż do pracy w tym właśnie referacie.

Ustawą z 25 września 1954r., obowiązującą z dniem 1 stycznia 1955r. przekształcono gminne rady narodowe w gromadzkie, oraz wprowadzono podział administracyjny kraju. Zmiany te wpłynęły więc i na strukturę organizacyjną urzędów funkcjonujących na te-

renie ówczesnego powiatu głogowskiego. -Księgi stanu cywilnego z dotychczasowych 6 gminnych urzędów stanu cywilnego przekazano do urzędu głogowskiego. Tutejszy USC wydawał więc wypisy z ksiąg mieszkańcom tych 6 gmin aż do 1960 roku, kiedy to ww. księgi przekazano z powrotem do ich macierzystych urzędów stanu cywilnego. Była to sytuacja paradoksalna, gdyż w tym samym czasie, tj. w latach 1955-1960, we wspomnianych 6 gminach nadal funkcjonowały urzędy stanu cywilnego i rejestrowały bieżące zdarzenia z zakresu stanu cywilnego...

Urzędnikiem USC w Głogowie był wtedy starszy - prawie siedemdziesięcioletni - pan, Józef Królak, który zorganizował ten urząd w 1945r. Zarówno z ciekawości jak i sympatii do pana Królaka, który sam prowadził cały urząd, pomagałam w uporządkowaniu dokumentacji (w tym i przedwojennej), oraz prowadzeniu bieżącej rejestracji stanu cywilnego.

Gdy pan Królak zachorował i miał odejść na emeryturę zaczęto szukać pracownika na stanowisko Urzędnika Stanu Cywilnego. Chętnych do pracy w administracji było wówczas mało - uposażenia były bardzo niskie a pracy bardzo dużo. I mnie, jako najbardziej zaznajomionej z pracą tego USC, złożono propozycję objęcia tego stanowiska. Odmówiłam, gdyż obawiałam się tego, poza tym znalazłam akurat pracę w przedsiębiorstwie, które zaoferowało mi wyższe zarobki. Wobec tego impasu przewodniczący oraz sekretarz MRN zaproponowali mi znaczącą podwyżkę i pomoc w pracy, bylebym tylko objęła to stanowisko. Zgodziłam się. W czerwcu 1956r. otrzymałam angaż na Urzędnika Stanu Cywilnego, co - muszę przyznać - przyjął z wielką obawą. W ten sposób niewinny „flirt” z urzędem stanu cywilnego rozpoczęty w styczniu 1955 roku przerodził się po półtora roku w stały związek.

R.: *Współpracowała Pani z wieloma ludźmi - kogo Pani najlepiej wspomina, kto najwięcej Panią nauczył?*

S.K.: Jak już powiedziałam, pierwsze szlify otrzymałam od przedwojennego urzędnika administracji, człowieka o dużej kulturze osobistej i ogromnych zasobach wiedzy, od pana Józefa Królaka. Kochał on i szanował książki - w swoich współpracownikach potrafił zakorzenić poszanowanie do wszelkiego rodzaju dokumentów i ksiąg. Po przybyciu na Ziemię Odzyskane zebrał i uratował bardzo dużo książek, które przekazał do bibliotek w Poznaniu i Wrocławiu. Pan Józef Królak pracował także jako dziennikarz w Kurierze Krakowskim, znał kilka języków obcych.

Inną ważną postacią w mojej pracy zawodowej był inspektor Wydziału Społeczno-Administracyjnego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze, pan Franciszek Frała, były przedwojenny urzędnik stanu cywilnego z Poznańskiego. Służył nieprzerwanie cennymi wskazówkami. Na zawsze utkwiły mi w pamięci jego słowa: *Chcesz być dobrym urzędnikiem? Nie rozstawaj się z instrukcją „Rejestr Stanu Cywilnego”. Musisz też w każdym interesancie widzieć człowieka.*

Te wskazówki zawsze starałam się wcielać w życie. Starałam się, by każda sprawa była moją sprawą. Czy mi się to udało, ocenić mogą tylko moi interesanci i ewentualnie przełożeni. Szefowałam temu urzędowi do nowego podziału administracyjnego kraju.

Kolejny podział administracyjny ustawą z 28 maja 1975r., w wyniku powołania nowych województw i zmiany dotychczasowych ich granic, przeniósł w czerwcu 1975 roku Głogów do no-

wopowstałego województwa legnickiego. Wtedy to dotychczasowy szef Wydziału Organizacyjnego PPRN mgr Florian Wallner objął stanowisko kierownika USC w Głogowie. Był to człowiek o dużej wiedzy prawniczej, w szczególności z zakresu prawa administracyjnego a ja byłam praktykiem - uzupełnialiśmy się, i wspólnie się nam współpracowało.

Legnica traktowała nas na początku trochę po macoszemu. Pierwsza pani inspektor odnosiła się do Głogowa z wielką niechęcią. Na szczęście bardzo miło nam się współpracowało z jej następczynią, panią inspektor mgr Elżbietą Lewandowską. Używam liczby mnogiej, mówię: współpracowało, bo mam na myśli nieżyjącego już pana Wallnera. Korzystając zaś z okazji chciałabym pani Elżbiecie Lewandowskiej podziękować za tę ogromnie miłą, sympatyczną współpracę!

Drugim, i ostatnim, moim szefem w Urzędzie Stanu Cywilnego w Głogowie jest obecny jego kierownik, mgr Mirosław Strześciwilk.

R.: *Co tak mocno, bo aż na 40 lat, związało Panią z USC; co sprawiło, że tak bardzo polubiła Pani tę pracę?*

S.K.: Co mnie związało z urzędem? Sądzę, że przede wszystkim mieszkańcy tego powojennego Głogowa i okolic, którzy byli inni od dzisiejszych interesantów... Byli to ludzie bardzo skromni, w dużej części repatrianci ze wschodu (w 1956 roku nastąpiła druga, bardzo liczna repatriacja) - biedni, zagubieni, często słabo mówiący po polsku czy nawet nie umiejący pisać i czytać, którzy oczekiwali od nas nie tylko załatwienia sprawy, ale zrozumienia swoich problemów, okazania odrobiny serca. Świadomość, że jest się naprawdę potrzebnym drugiemu człowiekowi to bardzo mocny motyw.

Polubiłam tę pracę, polubiłam i książki, jakby były moją własnością. Czulałam się bardzo związana z tym urzędem.

Dzisiejszy petent jest zupełnie inny!

R.: *Patrząc na te 40 minionych lat widzi Pani różnice w funkcjonowaniu urzędów stanu cywilnego - proszę o kilka refleksji na ten temat.*

S.K.: Różnice są ogromne - przede wszystkim lokalowe. W początkach mojej pracy w USC związki małżeńskie zawierano w pomieszczeniu biurowym, tam, gdzie prowadziliśmy rejestrację

zdarzeń. -Nowożeńcy przychodzili jako petenci, z ulicy, bez orszaku ślubnego czy eleganckich strojów. Dzięki przedwojennym doświadczeniom pana Królaka od samego początku zachowywaliśmy stosowną formę takich uroczystości - nie było wprawdzie oprawy muzycznej, ale by wyróżnić nowożeńców pan Królak wyszukał nawet dla nich w gruzach dwa eleganckie, czarne drewniane fotele.

Później wygospodarowano małeńki pokoik służący wyłącznie do tego celu. Pojawiła się muzyka, i wznoszenie toastów.

Wraz z rozwojem miasta i szybkim wzrostem liczby mieszkańców wzrosły również potrzeby lokalowe. Ambicją władz miejskich stało się wygospodarowanie reprezentacyjnego pomieszczenia dla Urzędu Stanu Cywilnego. Ówczesny kierownik USC, mgr Florian Wallner, bardzo się zaangażował w realizację koncepcji urządzenia sali ślubów oraz poczekalni w Zamku Książąt Piastowskich. Zamysł ten został zrealizowany i po dzień dzisiejszy służy mieszkańcom miasta.

Zachodzące na przestrzeni lat zmiany dotyczyły nie tylko spraw lokalowych. Nowe przepisy o rejestracji stanu cywilnego określiły zasady dotyczące świeckiej obrzędowości, do której przywiązywano ogromną wagę - uroczystą formę należało zachować zarówno podczas ślubów jak i nadawania imion nowonarodzonym dzieciom. Ja jednak bez przekonania podchodziłam do przymusowego nadawania imion dzieciom, np. w przedszkolach, byleby tylko wykazać się „odpowiednią” ilością uroczystości.

Znamię czasu widoczne jest również w sposobie wypisywania dokumentów. -Na początku mojej pracy w USC akty stanu cywilnego sporządzano ręcznie, zwykłym piórem. Dopiero w 1964 roku organ nadzoru wydał zezwolenie urzędowi stanu cywilnego w miastach będących siedzibami powiatów na pisanie aktów maszynowo na luźnych kartkach, oprawianych później w księgi. Ten sposób pisania dokumentów praktykowany jest po dzień dzisiejszy. Skutecznie jest jednak wypierany przez nową technikę - komputerową. W naszym urzędzie jesteśmy właśnie na etapie wdrażania systemu komputerowego USC.

R.: *No właśnie. -Wiemy, że odchodzi Pani niedługo na emeryturę; na sam koniec osiągnęła Panią komputeryzacja - będzie Pani miała możliwość wydawania aktów przy pomocy komputera. Jakie jest Pani nastawienie do tej techniki?*

S.K.: Chwała temu, że jest postęp. Cieszę się, że tego dożyłam, choć nie ukrywam, że trudno jest mi sobie wyobrazić jak to wszystko będzie wyglądać. Patrząc na wydruki komputerowe, widząc jakie są estetyczne jestem szczęśliwa, że moje koleżanki wchodziły w nową erę - że będą korzystać z dobrodziejstw techniki komputerowej, że nie znają zwykłego piórka, obsadki i butelki atramentu.

R.: *Czego należy życzyć Pani w tym podwójnie jubileuszowym roku: 50-lecia urzędów stanu cywilnego i 40-lecia Pani pracy?*

S.K.: Proszę mi życzyć po prostu zdrowia. Ale wyznam w tym miejscu, że trudno mi się jest pogodzić z odejściem na emeryturę. -Całe życie tu spędziłam. Jestem z tym wszystkim tak zżyta. Naprawdę bywało i tak, że np. w sobotę po pracy zostawałam tu, żeby wyszorować podłogę, by mieć możliwość rozpoczęcia w poniedziałek pracy w czystych pomieszczeniach...

R.: *Co chciałaby Pani przekazać młodemu pracownikowi USC?*

S.K.: Jak najmniej aroganckich interesantów - jest ich, niestety, coraz więcej; są to najczęściej ci, którzy wyjechali na Zachód, wrócili i z zasady mają o wszystko pretensje, nic im się nie podoba, a dzieciom wymyślają takie imiona, że aż żal człowiekowi tych dzieci.

A jeżeli mamy mieć taką swobodę, to chciałabym, żeby ratyfikowano konordat. Ale żeby było to wprowadzone w sposób odpowiedzialny z obu stron - ja pamiętam galimatias w rejestracji stanu cywilnego z okresu początków mojej pracy i to nie może się powtórzyć.

Życzę też swoim następcom komfortowej pracy z komputerami, a także - archiwum z prawdziwego zdarzenia.

R.: *Dziękujemy za rozmowę. Życzymy Pani zdrowia i dużo pamięci zarówno ze strony współpracowników jak i petentów!*

Rozmawiał: Władysław Penar

50-LECIE URZĘDÓW STANU CYWILNEGO

Największa ilość obchodów rocznicowych miała miejsce w listopadzie i grudniu ubiegłego roku. Z kilku urzędów stanu cywilnego i wydziałów spraw obywatelskich otrzymaliśmy relacje i zdjęcia z tych uroczystości - serdecznie dziękujemy i zapraszamy do wspomnień!

GIERAŁTOWICE

Pomimo że historia Urzędu Stanu Cywilnego w leżącej nieopodal Gliwic gminie Gierałtowiec liczy już 122 lata (najstarsze księgi z czasów zaboru pruskiego, prowadzone w języku niemieckim, pochodzą z 1874 roku), urząd ten włączył się w organizowane w całym kraju uroczystości 50-lecia powołania urzędów stanu cywilnego i wejścia w życie ujednoczonego prawa o świątecznej rejestracji stanu cywilnego.

14 listopada 1996r. przybyli do przyszłowickiego pałacu, w którym mieści się USC Gierałtowiec, zaproszeni goście:

- Włodzimierz Kubik, dyrektor Wydziału Obywatelskiego UW w Katowicach, Danuta Ogorzałek, st. inspektor oraz Urszula Kruszona z tegoż Wydziału,
- Józef Kornas, przewodniczący Rady Gminy Gierałtowiec, wraz z Zarządem i panią skarbnik,
- gospodarze sołectw gminy Gierałtowiec,
- dyrektorzy i przedstawiciele pobliskich kopalń „Sośnica”, „Knurów” i „Makoszowy”,
- emerytowani pracownicy Urzędu Stanu Cywilnego oraz współpracująca z USC pani dyrektor przedszkola.

Kierownik USC, pani Zofia Barszcz, serdecznie powitała zebranych, krótko przedstawiła historię gierałtowieckiego USC i przypomniała nazwiska swoich poprzedników: Leona Kłoska, Wilhelma Smerczka, Stanisława Doliby, Jerzego Pilnego, Karola Richtera, Konrada Kota i Otylii Frączek, a także zastępców kier. USC: Krystyny Musioł i Gabrieli Mączki. W minionym 50-leciu kierownicy tego USC sporządzili 3663 akty urodzeń, 5355 aktów małżeństw i 4575 aktów zgonu.

W urzędzie tym w ostatnim 10-leciu udekorowano odznaczeniami „Za długoletnie pożycie małżeńskie” ponad 180 par. Corocznie w uroczystej formie wręcza się miejscowym 18-latkom dowody osobiste.

Dzięki staraniom władz liczącej obecnie niespełna 11 tysięcy mieszkańców gminy Gierałtowiec i ogromnemu zaangażowaniu kierownika USC, pani

Wójt Herbert Gawlik składa podziękowania pani Zofii Barszcz

Spotkamy się znowu na Diamentowych Godach USC

Zofii Barszcz, urząd ten od 1993r. jest skomputeryzowany.

W uznaniu zasług wójt Herbert Gawlik podziękował i wręczył piękne wiązanki kwiatów wszystkim obecnym i byłym pracownikom gierałtowieckiego USC. Kwiaty na ręce pani Zofii Barszcz złożyli też przedstawiciele kopalń „Sośnica” i „Makoszowy”. Urząd Stanu Cywilnego otrzymał na pamiątkę obraz - dzieło górnik kopalni „Sośnica”.

Jubileusz 50-lecia USC uświetnił swoim występem chór „SŁOWIK” z Przyszowic.

Dla upamiętnienia tego niecodziennego spotkania zebrani goście poproszeni zostali o wpisanie się do KRONIKI USC, prowadzonej tu systematycznie od 1984 roku.

Wo

LUBLIN

Prezydent Miasta Lublina, Paweł Bryłowski, zorganizował uroczystość 50-lecia działalności lubelskiego Urzędu Stanu Cywilnego w Trybunale Koronnym.

Na uroczystość w dniu 29 listopada 1996r. przybyli: Wiesław Brodowski - Wicewojewoda Lubelski, Edmund Dąbrowski - Przewodniczący Rady Miejskiej, Józef Różański - dyrektor WSO UW w Lublinie, wiceprezydenci Lublina, Skarbnik i Sekretarz Miasta.

Kierownik USC Henryk Chwyć przedstawił w swoim referacie historię powstania i działalności tego urzędu. - 27 grudnia 1945r. Wojewoda Lubelski

powołał dra prawa Bolesława Grużewskiego na urzędnika stanu cywilnego oraz 7 magistrów prawa na jego zastępców (chyba fenomen w skali kraju, że po wojennym wyniszczeniu inteligencji polskiej tak dobrze wykształceni urzędnicy objęli te funkcje). W okresie minionych 50 lat funkcję kierownika pełnili: B.Grużewski, E.Litwiński, W.Mrówka, Zb.Adamko i H.Chwyc. Trzej pierwsi łącznie 7 lat, dwaj ostatni - 43 lata. Pierwsza kobieta została powołana dopiero w 1978 roku na nieetatowego zastępcę do udzielania ślubów (prawa zezwalało wówczas na takich zastępców).

Aktualnie w USC w Lublinie pracuje bardzo stabilna kadra o dużym stażu pracy. W ciągu ostatnich 20 lat nie wpłynęła żadna uzasadniona skarga na pracę USC. Urząd ten i jego pracownicy byli wielokrotnie wyróżniani i nagradzani za dobrą pracę. W ogólnopolskim konkursie MSW „Na najsprawniej pracujący urząd stanu cywilnego w kraju”, zorganizowanym na 40-lecie powstania u.s.c., lubelski USC zajął II miejsce (I miejsce USC w Kaliszu, III - USC Warszawa Śrdm.) a w podobnym konkursie wojewódzkim - I miejsce. W 1993 roku Minister Kultury i Sztuki przyznał USC nagrodę I stopnia za najlepiej użytkowany obiekt zabytkowy - Trybunał Koronny.

Podczas uroczystości Prezydent Miasta wręczył:

- Listy Gratulacyjne, medale pamiątkowe i albumy paniom: Helenie Wardzie (40 lat w USC), Julicie Tkaczyk (28 lat w USC) i Grażynie

Wręczenie specjalnego wydania gazety

Jubileuszowy toast w USC w Lublinie

Węgrzyńskiej (25 lat w USC)

- 6 Listów Gratulacyjnych i albumy pracownikom, którzy przepracowali 20-24 lata w USC: K.Klimejko, Cz.Maj, M.Stadnik, E.Szulborskiej, T.Tkaczyk, B.Trojanowskiej.

Przewodniczący Rady Miejskiej złożył na ręce kierownika List Gratulacyjny od Rady Miejskiej. Gratulacje i życzenia złożył także Wicewojewoda Lubelski.

Uroczystość zakończyła się bankie-

tem, na którym bawiono się do późnej nocy.

Miłym akcentem uroczystości było wręczenie przez sekretarza redakcji „Kuriera Lubelskiego” specjalnego wydania tej gazety (nakład - 20 egz.)

Warto podkreślić, że 50-lecie USC cieszyło się w Lubelskiem dużym zainteresowaniem mediów lokalnych - był wywiad w radiu i telewizji, wywiady i obszernie artykuły w gazetach.

Henryk Chwyc

Goście namysłowskiego USC na spotkaniu 16 listopada 1996r.

NAMYSŁÓW

Uroczystość 50-lecia USC w Namysłowie odbyła się 16 listopada 1996r. w namysłowskim Ratuszu. Wzięli w niej udział byli i obecni pracownicy Urzędów Stanu Cywilnego w Namysłowie, Domaszowicach, Świerczowie i Wilkowie, a także burmistrz miasta i wójtowie sąsiednich gmin.

Jubileusz zaszczylicili swoją obecnością:

- Ryszard Wilczyński - przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województwa Opolskiego

- Stanisław Skakuj - dyrektor WSO UW w Opolu,
- Zofia Bedyńska - starszy inspektor nadzoru WSO UW w Opolu.

Kierownik USC w Namysłowie, Tadeusz Korzeń, w krótkich słowach przedstawił historię miejscowego USC, który został powołany do życia jako jeden z pierwszych na terenie ówczesnego powiatu namysłowskiego; przedstawił dokonania tego urzędu na przestrzeni minionych lat i serdecznie podziękował za wzorową

pracę i współpracę zarówno pracownikom USC jak i nadzoru.

Burmistrz miasta - Adam Maciąg wręczył wiązanki kwiatów wszystkim zebranym na uroczystości pracownikom USC, a jego kierownikowi List Gratulacyjny z podziękowaniem za rzetelne wypełnianie obowiązków. Do podziękowań tych dołączył się również przedstawiciel władz wojewódzkich.

Jubileusz 50-lecia był miłą okazją do spotkania się pracowników (rów-

niez emerytowanych) naszego urzędu i sąsiednich urzędów stanu cywilnego. W sali reprezentacyjnej USC, w kameralnej atmosferze wzniesiono toast tradycyjną lampką szampa, a przy kawie i torcie płynęły mile wspomnienia z okresu pracy w USC.

Po jubileuszowym spotkaniu pozostały wspomnienia, okazjonalne zdjęcia i nadzieja, że następny jubileusz będzie obchodzony równie uroczysto...

Irena Lis
zastępca kier.USC w Namysłowie

KATOWICE

Urząd Stanu Cywilnego w Katowicach jest jednym z największych w kraju. -Rejestruje średnio w roku

- 4 tysiące urodzeń,
- 2 tysiące małżeństw,
- 4,5 tysiąca zgonów.

W środę 11 grudnia 1996r. odbyła się w tym USC uroczystość 50-lecia wprowadzenia w Polsce jednolitego świeckiego systemu rejestracji stanu cywilnego.

USC w Katowicach, jak większość urzędów na Śląsku, jest znacznie starszy - powstał w październiku 1874 roku. Od 1921 roku (z wyjątkiem okresu II wojny światowej) rejestracja urodzeń, ślubów i zgonów odbywała się tu w języku polskim. Po wojnie działało w mieście kilka urzędów dzielnicowych, połączonych w 1979r. w jeden.

W ostatnim siedemdziesięcioleciu funkcję kierownika tego USC pełnili: Edward Michalik, Roman Kupczyk, Włodzimierz Czyż, Ludwik Mrozek, Krzysztof Tatarczyk, Jerzy Jabłoński i Norbert Lukosz. Tę męską dominację przelała w 1990 roku pani **Elżbieta Jaremczuk**, która nadal kieruje tym urzędem. -W swym wystąpieniu na jubileuszowej uroczystości krótko przedstawiła historię urzędu i podziękowała poprzednim kierownikom USC w Katowicach, obecnym współpracownikom oraz przedstawicielom nadzoru za wieloletni wysiłek na rzecz lokalnej społeczności. Wszystkim gościom, a byli wśród nich:

- Michał Sablik, wiceprezydent

Pracownicy katowickiego USC

- m.Katowice,
- Ryszard Borys, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej,
- Włodzimierz Kubik, dyrektor Wydz.Obywatelskiego UW w Katowicach,
- Danuta Ogorzałek, inspektor WO UW w Katowicach,
- Janina Stańczyk, skarbnik Urzędu Miasta,
- Władysław Penar, redaktor naczelny biuletynu „TECHNIKA w USC”,
- byli pracownicy katowickiego USC

serdecznie podziękowała za przybycie i uświetnienie swoją obecnością tej uroczystości. Przekazała również informację, że z okazji jubileuszu Minister Spraw Wewnętrznych, Wojewoda Katowicki i Prezydent Katowic

uhonorowali Listami Gratulacyjnymi zasłużonych, dawnych i obecnych, pracowników USC.

„Życzę kolejnych 50 lat!” powiedział Prezydent m.Katowic w swym krótkim wystąpieniu. Słowa te podchwycił Dyrektor WO UW, który z okazji Złotych Godów USC w imieniu Wojewody i swoim złożył życzenia i gratulacje.

Zebrani na uroczystości w Sali Ślubów w sposób szczególny wyróżnili Panią Klarę Magierę, która w katowickim USC pracuje 66 lat (to chyba rekord w skali kraju!) i jako jedyna potrafi odczytać pisane gotykiem stare księgi - odśpiewali na Jej cześć gromkie STO LAT!

Kwiaty i ww. Listy wręczył Prezydent Katowic razem z Dyrektorem WO UW w Katowicach.

ZAMOJSKIE

Uroczystość 50-lecia USC w woj. zamojskim odbyła się 12 listopada 1996r. w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu. Wzięli w niej udział:

- Stanisław Rapa, Wojewoda Zamojski
- Jan Węgrzyn, zastępca dyrektora DSO MSW
- Karol Łypka, dyrektor UW w Zamościu
- Józef Różański, dyrektor WSO UW w Lublinie
- Władysław Surmacz, dyrektor WSO UW w Zamościu
- obecni i emerytowani kierownicy

urzędów stanu cywilnego.

Wojewoda Zamojski przedstawił historię urzędów stanu cywilnego ze szczególnym uwzględnieniem województwa zamojskiego (aktualnie funkcjonują na tym terenie 53 u.s.c.), a wyróżniającym się kierownikiem USC wręczył odznaczenia państwowe i nagrody. Miłym akcentem było wręczenie nagród emerytowanym kierownikom urzędów stanu cywilnego. Ośmiu kierownikom przekazał Jan Węgrzyn Listy Gratulacyjne Ministra Spraw Wewnętrznych.

Dyrektor WSO UW w Zamościu ogłosił wyniki współzawodnictwa na kronikę obrazującą dorobek 50-lecia

pracy USC. Dyplomy i nagrody rzeczowe wyróżnionym urzędom stanu cywilnego wręczył Wojewoda Zamojski. Pierwsze miejsce w tym konkursie zdobył Urząd Stanu Cywilnego w Grabowcu.

Z okazji jubileuszu dyrektor Józef Różański przekazał wszystkim uczestnikom spotkania życzenia, również od Henryka Chwycia - prezesa lubelskiego Oddziału SUSC.

Na pamiątkę spotkania pani Marianna Olszewska napisała okolicznościową piosenkę pt. „A ludziska nam zazdroszczą” (str. 18).

*Informację przekazał
Władysław Surmacz*

Stanisław Rapa, Wojewoda Zamojski, wręcza Listy Gratulacyjne zasłużonym pracownikom USC

Uczestnicy jubileuszu w Zamościu

**WOJEWÓDZTWO
WŁOCŁAWSKIE**

Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego we Włocławku zorganizował wojewódzkie obchody 50-lecia powołania urzędów stanu cywilnego 16 października 1996r. Odbyły się one w Ciechocinku w ośrodku „AMAZONKA”, znanym

z corocznych szkoleń kadry urzędów stanu cywilnego z całej Polski.

Na uroczystość tę zostali zaproszeni kierownicy urzędów stanu cywilnego i wójtowie (burmistrzowie) z 39 urzędów województwa włocławskiego, Władysław Kubiak - Wojewoda Włocławski, a także: wiceprezes ZG SUSC Krzysztof Szczepanek, zastępca dyrektora DSO MSW Jan Wę-

grzyn, red.nacz. biuletynu „TECHNIKA w USC” Władysław Penar, poseł Stanisław Stasiak. Wydział Spraw Obywatelskich UW we Włocławku reprezentowali: dyrektor Lech Chymkowski, jego zastępca Wojciech Góralski oraz inspektor ds.USC Barbara Oblńska.

Część I, szkoleniowa, rozpoczęła się o godz. 10⁰⁰ krótkim przemówieniem dyrektora WSO UW we Włocławku - pana Lecha Chymkowskiego, który serdecznie powitał zebranych, przedstawił program uroczystości i przedstawił prelegentów. Pani dr Elżbieta Wojnicka z Uniwersytetu Łódzkiego wygłosiła wykład pt.: „Normy kodowania danych aktu stanu cywilnego w perspektywie wejścia Polski do Unii Europejskiej”. Problemy interpretacji zapisów zawartych w projekcie konkordatu naświetlił w swoim wystąpieniu prof.dr hab. Andrzej Mączyński z Uniwersytetu

Poobiednia przejażdżka po Ciechocinku

Dyrektor J. Węgrzyn wręcza Listy Gratulacyjne

Jagiellońskiego w Krakowie. Krótka dyskusja zakończyła seminarium.

Po obiedzie przewidziano przejazd zaprzęgami konnymi po Ciechocinku.

Uroczysta część obchodów, z udziałem Wojewody Włocławskiego, odbyła się późnym popołudniem. Zasłużonym pracownikom urzędów stanu cywilnego wręczono nagrody i odznaczenia.

Wojewoda Włocławski odznaczył „MEDALEM ZA ZASŁUGI”

- Krystynę DRZEWIECKĄ, byłego kierownika USC w Brześciu Kujawskim
- Lucynę NUSZKIEWICZ, byłego kierownika USC w Aleksandrowie Kujawskim.

Listy Gratulacyjne Wojewody Włocławskiego otrzymali następują-

cy kierownicy urzędów stanu cywilnego:

Lucyna ANDRZEJEWSKA (Izbica Kuj.), Elżbieta BALCERAK (Bytoń), Zofia BŁASZCZYK (Nieszawa), Krystyna BYLICKA (Raciążek), Elżbieta CELMER (Ciechocinek), Danuta CIEŚIEWICZ (Koneck), Jadwiga DYKOWSKA (Czernikowo), Maria DRUŻYŃSKA (Wielgie), Jadwiga FLORKOWSKA (Skępe), Bożena JAŁOSZYŃSKA (Radziejów), Grażyna JANKOWSKA (Włocławek), Marek KARDASZ (Dobre), Elżbieta KOWALSKA (Osiecin), Krystyna KOZŁOWSKA (Zakrzewo), Alicja KURNATOWSKA (Kikół), Maria KRUSZYNA (Topólka), Halina MARKUSZEWSKA (Rypin), Zofia MIERZWICKA (Brześć Kuj.), Elżbieta PAWLAK (Chodecz), Krystyna

PRZYBYSZ (Aleksandrów Kuj.), Jadwiga RADZISZEWSKA (Kowal), Zofia ROZEN (Lipno), Ewa RYNIĘC (Chocień), Elżbieta RUSKOWSKA (Bądkowo), Mirosława RUTKOWSKA (Bobrowniki).

Listy Gratulacyjne Ministra Spraw Wewnętrznych wręczone zostały:

- Lucynie Andrzejewskiej z Izbicy Kuj.,
- Zofii Błaszczak z Nieszawy,
- Elżbiecie Celmer z Ciechocinka,
- Jadwidze Dykowskiej z Czernikowa,
- Bożenie Jałoszyńskiej z Radziejowa,
- Grażynie Jankowskiej z Włocławka,
- Markowi Kardaszowi z Dobrego,
- Alicji Kurnatowskiej z Kikola,
- Marii Kruszynie z Topólki,
- Zofii Mierzwickiej z Brześcia Kuj.,
- Elżbiecie Pawlak z Chodeza,
- Krystynie Przybysz z Aleksandrowa Kuj.,
- Eugeniuszowi Rutkowskiemu ze Skrwilna,
- Zofii Sołtysiak z Lubania,
- Joannie Sosińskiej z Tłuchowa,
- Marii Tkaczyk z Fabianek,
- Teresie Wyrzykowskiej ze Zbojna,
- Barbarze Oblńskiej z Wydziału Spraw Obywatelskich UW we Włocławku.

Wręczono również **Krzyże Zasługi**. Wykaz odznaczonych znajduje się w zestawieniu łącznym na stronie 19.

Władysław Penar

LUBELSKIE

Uroczystość 50-lecia utworzenia urzędów stanu cywilnego w województwie lubelskim odbyła się 22 października 1996r. w Trybunale Koronnym w Lublinie. Uczestniczyli w niej kierownicy i pracownicy tych urzędów z całego województwa.

Gospodarzem uroczystości był Wojewoda Lubelski Edward Hunek, a gośćmi z Departamentu Spraw Obywatelskich MSW: Jan Węgrzyn - wicedyrektor DSO MSW i Marcin Wereszczyński - naczelnik wydziału w tym departamencie.

Uczestnicy wojewódzkich uroczystości 50-lecia USC w Lublinie

W imieniu Wojewody Lubelskiego referat okolicznościowy o historii u.s.c. w woj. lubelskim i ich dzisiejszej działalności wygłosił Józef Różański - dyrektor WSO UW w Lublinie, a o pracy osób zatrudnionych w nich na przestrzeni minionego pół wieku mówił Henryk Chwyć - prezes Oddziału S USC w Lublinie.

Liczna grupa pracowników urzędów stanu cywilnego z tego rejonu otrzymała odznaczenia, medale i Listy Gratulacyjne.

Medale pamiątkowe „Za zasługi dla województwa lubelskiego” otrzymali: Krystyna BYSTREK - kier. USC w Trawnikach, Helena WARDA - insp. USC w Lublinie, Henryk CHWYĆ - kier. USC w Lublinie.

Listy Gratulacyjne Ministra Spraw Wewnętrznych otrzymali: Jolanta PIEKARSKA - st. insp. wojewódzki, Jadwiga MOKIJEWSKA - USC Bełżyce, Zofia WOJDAT - USC

Dęblin, Maria DOBRZYŃSKA - USC Garbów, Zygmunt GAŁKA - USC Józefów, Jadwiga JANKOWSKA - USC Kamionka, Czesław WALENCIK - USC Konopnica, Czesława KUSYK - USC Lubartów, Henryk CHWYĆ - USC Lublin, Andrzej MARCINIAK - USC Lublin, Zygmunt ANTON - USC Niedzwica Duża, Teresa SKOREK - USC Opole Lubelskie, Stanisława CHUDEK - USC Ostrówek, Zofia SIDOR - USC Puławy, Kazimiera RODAK - USC Ryki, Krystyna BYSTREK - USC Trawniki, Stanisława PAWŁOCIK - USC Wąwolnica, Helena CZĘPIŃSKA - USC Wojciechów, Halina GAŚSIOR - USC Wólka, Ryszard KOSZAŁKA - USC Zakrzówek, Zofia MROZEK - USC Żyrzyn.

Listy Gratulacyjne Wojewody Lubelskiego otrzymali: Helena WARDA - inspektor z USC Lublin, Ewa ŁASZCZ - USC Puławy, Lech KOM-

STA - USC Abramów, Halina GAŚSIOR - USC Wólka, Marianna WOJCIECHOWSKA - USC Kraśnik, Grażyna ŁYSAKOWSKA - USC Wilkółaz, Helena MICHNA - USC Ujęź, Bogusława BŁASZCZAK - USC Milejów, Elżbieta MADEJEK - USC Łaziska, Franciszka - USC Świdnik.

Wręczone zostały również Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi przyznane przez Prezydenta RP (lista odznaczonych w ogólnym zestawieniu na str. 19).

Wszystkie wyróżnione osoby otrzymały piękne albumy.

W części artystycznej wystąpiła 20-osobowa orkiestra, dając koncert melodii amerykańskich.

Następnie odbyło się przy tzw. stole szwedzkim koleżeńskie spotkanie pracowników urzędów stanu cywilnego z wszystkimi gośćmi, z udziałem wojewody.

Henryk Chwyć

WAŁBRZYSKIE

W jednej z najpiękniejszych sal w Europie - sali Teatru Zdrojowego im. Henryka Wieniawskiego w Szczawnie Zdroju - odbyła się 29 października 1996r. wojewódzka uroczystość 50-lecia funkcjonowania urzędów stanu cywilnego, na którą zaproszeni zostali kierownicy, zastępcy kierowników, pracownicy i emerytowani kierownicy urzędów stanu cywilnego oraz wójtowie, burmistrzowie i prezydenci wszystkich gmin województwa wałbrzyskiego. Swoją obecnością zaszczycił nas Jan Węgrzyn - zastępca dyrektora DSO MSW oraz Henryk Gołębiewski - Wojewoda Wałbrzyski.

Włodzimierz Dymarczyk, dyrektor WSO UW w Wałbrzychu, wygłosił okolicznościowy referat przedstawiający - obok rysu historycznego rejestracji świeckiej - aktualny stan lokalowy i organizacyjny urzędów stanu cywilnego województwa wałbrzyskiego oraz ocenę realizacji merytorycznych zadań. Podkreślił także ważną rolę urzędnika stanu cywilnego zarówno w środowisku gminnym jak i na szczeblu administracji państwowej.

Podczas uroczystości czterem kierownikom USC wręczono odznaczenia państwowe - Brązowe Krzyże Zasługi - za wyjątkowo wzorowe wykonywanie powierzonych obowiązków.

Za ponad 20-letnią nienaganną pracę wyróżniono Listami Gratulacyjnymi Ministra Spraw Wewnętrznych jedenastu kierowników USC a dwunastu kierowników USC - za wyróżniającą i sumienną pracę w urzędzie - Listami Gratulacyjnymi Wojewody Wałbrzyskiego. Wpisem do Księgi Pamiątkowej UW w Wałbrzychu uhonorowano trzydziestu emerytowanych kierowników USC. Wszyscy odznaczeni i wyróżnieni otrzymali z rąk Wojewody Wałbrzyskiego pamiątkowe publikacje i okolicznościowy znaczek.

Specjalnym podziękowaniem za sumienną i długoletnią pracę włożoną w prawidłowość rejestracji stanu cywilnego, Listem Gratulacyjnym, wyróżniona została

przez Wojewodę Wałbrzyskiego Ewa Puziak, zastępca dyrektora WSO UW w Wałbrzychu.

Po toaście, wzniesionym przez wojewodę tradycyjną lampką szampana, wszystkim pracownikom urzędów stanu cywilnego złożono podziękowania za rzetelną pracę i osobiste zaangażowanie.

Uroczystość uświetnił koncert artystów Śląskiej Opery Kameralnej.

Jubileusz ten był wspaniałą okazją do spotkania się wszystkich urzędników, którzy w miłej atmosferze długo wspominali, dzielili się doświadczeniami i refleksjami.

*Z WSO UW przekazała
Ewa Puziak*

dokończenie ze strony 14

LISTY GRATULACYJNE Ministra Spraw Wewnętrznych otrzymali:

- Klarysa Gawantka
- Edward Michalik
- Jerzy Jabłoński
- Elżbieta Nowak
- Jadwiga Dera
- Janina Grzyśka
- Anna Głomb
- Klara Magiera
- Janina Koziarczyk
- Anna Sykulska

LISTY GRATULACYJNE Wojewody Katowickiego odebrali:

- Klara Magiera
- Elżbieta Jaremczuk
- Józef Daszek
- Mirosław Kańtor
- Anna Sykulska

LISTY GRATULACYJNE Prezydenta m.Katowice otrzymali:

- spośród byłych pracowników katowickiego USC
- 1. Klarysa Gawantka
- 2. Edward Michalik
- 3. Jerzy Jabłoński
- 4. Julian Kęszycki

5. Anna Głomb
6. Stefania Lisowska
7. Jadwiga Rylko
8. Krystyna Rogoń
9. Aniela Wielek
10. Lucyna Strachota
11. Janina Grzyśka
12. Elżbieta Nowak
13. Jadwiga Dera

- obecnie pracujący w USC w Katowicach

1. Klara Magiera
2. Janina Koziarczyk
3. Anna Kowalska
4. Anna Sykulska
5. Barbara Baranowska
6. Teresa Pudo
7. Aleksandra Strózik
8. Alicja Kręcichwost
9. Bożena Domagalska
10. Barbara Dragańczyk
11. Irena Jucha
12. Beata Urbas-Gonsior
13. Ilona Jaromin
14. Elżbieta Wilczak
15. Ewa Mrzygłodzik
16. Renata Białek
17. Ewa Pacholek
18. Józef Daszek
19. Mirosław Kańtor

Po wręczeniu Listów Gratulacyjnych pan Janusz Mencel z Agencji Artystycznej „SILESIA” poprowadził uroczysty koncert. Wystąpili:

- wokaliści: Sabina Olbrich i Adam Fenger; w ich wykonaniu usłyszeliśmy w 1.części wiązaną pięć kolęd, zaś w 3.części - duet z Don Juana Mozarta oraz z Wesolej Wdówki Lehara,
- w 2.części koncertu: gitarzysta Marcin Dylla,
- skrzypek Roland Orlik, jeden z najlepszych polskich skrzypków, 1.koncertmistrz WOSPRIT w Katowicach, który w ostatniej, 4.części oczarował wszystkich.

To były niezapomniane, piękne przeżycia. Aż trudno było opuścić Sałę Ślubów i - odpowiadając na zaproszenie pani kierownik - przejść do Sali Toastów. Tam czekał poczęstunek, symboliczna lampka szampana i niekończące się wspomnienia... Na zbytnią nostalgię nie było jednak miejsca - mający świetne wyczucie sytuacji zastępca kierownika, Mirosław Kańtor, intonował we właściwym czasie właściwą przyśpiewkę czy piosenkę tak, by uśmiech zawsze gościł na każdej twarzy!

Wo

A LUDZISKA NAM ZAZDROSZCZĄ...

1. USC kierownik wciąż zazdrość tym budzi, że przez cały tydzień uszczęśliwia ludzi. Gdy jakiś delikwent stało chce założyć to kajdanki musi w urzędzie nałożyć.

Ref. Oj, dana, oj dana, gromado kochana, święćmy jubileusz do białego rana.
2. Żaden ślub kościelny! Żonatym nie będziesz, gdy cię nie zapiszą w powyższym urzędzie. A potem kierownik metrykę napisze i szczęśliwy tata już dziecię kołysze. Ref. ...
3. A kiedy z teściową wytrzymać nie możesz, USC kierownik także ci pomoże: Idziesz do urzędu, a tam bez pardonu wypiszą teściowej zwyczajny akt zgonu. Ref. ...
4. Pijemy pępkówkę lub szampan na zdrowie, ślub, chrzciny czy pogrzeb - to na naszej głowie. Po zgonach czy ślubach gdy na rauszu wracasz, śmiać się masz, czy płakać? Taka nasza praca... Ref. ...
5. Tak przez lat 50 USC się trudzi i na różny sposób uszczęśliwia ludzi. Dni nam upływają, miesiące i lata, dziś więc wnieśmy toast: ZDROWIE JUBILATA! Ref. ...
6. Urząd Wojewódzki ciągle nas pilnuje i panią inspektor w teren deleguje. Pani Ala Orłow takie ma kaprysy: błędu nie przepuści i dba o przepisy. Ref. ...
7. Teraz chwyć za kielich, by Chwycia pić zdrowie, bo gdy masz kłopoty, zawsze coś podpowie. Gdy Stowarzyszeniu pan Chwyć prezesuje, każdy płaci składkę, no i ... nie żałuje! Ref. ...
8. Pan dyrektor Węgrzyn zjechał aż z Warszawy - o obywatela dba i jego sprawy. Może pan Dyrektor przy dzisiejszym święcie zapowie nam zmianę uchwały w prezencie? Ref. ...
9. Cztery i jedyńka - dwa ładne numery, na samą myśl o nich dostaję cholery. A jak Pan to zmieni swym umysłem bystrym, wtedy ani chybi, pójdzie Pan w ministry. Ref. ...
10. A teraz piosenkę naszą już kończymy, no i tradycyjnych STU LAT też życzymy. Jeśli ktoś 50 wytrzyma w Urzędzie, wtedy jubileusz stu lat święcić będzie.

Marianna Olszewska

LISTA ODZNACZONYCH KRZYŻAMI ZASŁUGI, KTÓRZY ODZNACZENIA TE PRZYJĘLI Z RĄK WOJEWODÓW (nie uczestniczyli w warszawskich uroczystościach)

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

(po raz drugi)

Bydgoskie:

1. Malicka Janina

Częstochowskie:

2. Reterska Janina

Katowickie:

3. Gala Józef

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI**Częstochowskie:**

1. Gwiazda Bogusław
2. Karoń Wanda
3. Lutak Bogumiła

Gdańskie:

4. Gruba Stefania

Katowickie:

5. Łyczak Stefania
6. Matuszek Krystyna
7. Miensopust Krystyna

Krośnińskie:

8. Piotrowska Maria
9. Rysz Janina

Poznańskie:

10. Talar Bożena
11. Tomaszewska Irena

Skierniewickie:

12. Napieracz Anna

Szczecińskie:

13. Szewela Kazimiera

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

(po raz drugi)

Lubelskie:

1. Chabros Elżbieta
2. Chrzastowska Henryka

Skierniewickie:

3. Gruziel Teresa
4. Hałubek Krystyna
5. Książak Marta
6. Sakowska Barbara

Włocławskie:

7. Sobierajski Bogdan
8. Tkaczyk Maria

Zielonogórskie:

9. Sobczak Regina
10. Bańbura Wanda

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI**Białostockie**

1. Sołowiej Walentyna

Częstochowskie:

2. Dondela Anna
3. Kaluża Zenona
4. Książek Bogusława
5. Mrozek Anna
6. Nocuń Grażyna
7. Żmudzka Maria

Gdańskie:

8. Baska Regina

Jeleniogórskie:

9. Żyłkiewicz Danuta

Katowickie:

10. Adamczyk Agnieszka
11. Czajka Urszula
12. Kaczmarek Janina
13. Małczak Genowefa
14. Mludek Krystyna
15. Szymkowska Elżbieta

Kieleckie:

16. Bartosz Barbara
17. Janiec Jadwiga
18. Kopyś Stanisława
19. Krzeszowski Zenon
20. Wiśniewska Teodozja

Koszalińskie:

21. Pawluk Halina
22. Tomalak Bożena
23. Wojciechowska Krystyna

Krakowskie:

24. Sawicka-Rożdżeńska Janina

Legnickie:

25. Doróżko Wanda

26. Gilowska Halina
27. Gołębiowska Czesława
28. Kleszczowska Teresa
29. Winowicz Maria
30. Żółkiewicz Ewa

Lubelskie:

31. Dziadko Marian

Łomżyńskie:

32. Pawłowska Danuta
33. Zamajtys Cecylia

Nowosądeckie:

34. Szumilas Czesława

Olsztyńskie:

35. Szymańska Jadwiga

Ostrołęckie:

36. Białobrzewska Bogusława
37. Chorzeła Stanisława
38. Prządak Barbara
39. Rostkowska Barbara
40. Świercz Krystyna

Płockie:

41. Całka Mieczysław
42. Wójcik Jadwiga

Poznańskie:

43. Antkowiak Regina
44. Jacków Mieczysław
45. Korytowska Barbara
46. Rozmiarok Elżbieta
47. Stypińska Krystyna
48. Walczak Henryka

Skierniewickie:

49. Leszczyńska Hanna
50. Mijalska Krystyna
51. Wiśnik Halina

Tarnobrzeskie:

52. Chmura Marian
53. Kapuściński Antoni
54. Pogorzelska Wiesława
55. Stec Jadwiga

Toruńskie:

56. Kłopotek Henryk
57. Maciejewska Wanda
58. Wadecka Teresa

Włocławskie:

59. Markuszewska Halina

Zielonogórskie:

60. Józwiak Kazimiera

61. Kujawska Małgorzata

BRAZOWY KRZYŻ ZASŁUGI**Białostockie:**

1. Jakimik Elżbieta

2. Szulimowska Irena

3. Tomkiel Alicja

4. Witkowski Władysław

Chełmskie:

5. Adamkiewicz Henryka

6. Okoń Gabriela

Częstochowskie:

7. Cenckiewicz Danuta

8. Gronkiewicz Barbara

9. Maruska Alicja

10. Ogórek Barbara

11. Płuska Halina

12. Ściubidło Pelagia

13. Święć Helena

14. Zamożny Jacek

Gdańskie:

15. Kieda-Szefka Alina

16. Kolka Lucyna

17. Kotecka Grażyna

18. Modzelewska Elżbieta

19. Paszyk Bogumiła

20. Rus Barbara

Gorzowskie:

21. Maćkowiak Barbara

22. Misian Alicja

23. Płonka Maria

24. Zubik Bernadeta

Jeleniogórskie:

25. Brambor Barbara

Katowickie:

26. Dobisz Brygida

27. Godzic Urszula

28. Klimek Aurelia

29. Miler Czesława

30. Muskietorz Maria

31. Nowakowska-Mazelon Ewa

32. Rusek Maria

33. Szulc Grażyna

34. Tokarska Bożena

Kieleckie:

35. Nowak Bogusława

Koszalińskie:

36. Grudecka Eugenia

37. Kozłowska Jolanta

38. Rytwińska Teresa

39. Zajączkowska Bogusława

Krośnińskie:

40. Osielski Zdzisław

Legnickie:

41. Jędrzejczak Alina

Lubelskie:

42. Sagan Tadeusz

43. Stefaniak Marianna

Łomżyńskie:

44. Kołodziej Elżbieta

Nowosądeckie:

45. Regiec Zofia

46. Szlachta Franciszek

Olsztyńskie:

47. Gryczewska Elżbieta

48. Skrajnowska Halina

49. Sobolewska Hanna

50. Szczepkowska Maria

51. Zdolska Genowefa

Opolskie:

52. Chodorowska Krystyna

53. Cielanga Krystyna

54. Dolak Wanda

55. Liczner Zdzisława

56. Makuch Alicja

57. Morela Maria

58. Terlecka Maria

Ostrołęckie:

59. Klusek Maria

60. Kułas Jadwiga

61. Nadolna Krystyna

62. Nikodemka Danuta

63. Piotrak Elżbieta

64. Rychlik Zyta

65. Smurlik Małgorzata

66. Strusińska Irena

67. Trzcńska Krystyna

Piłskie:

68. Połczyński Marian

Płockie:

69. Kaczmarek Iwona

70. Rendzikowska Maria

Poznańskie:

71. Chrzanowiecka Grażyna

72. Kaczmarek Janusz

73. Kamieniczna Elżbieta

74. Kowalska Danuta

75. Olejniczak Elżbieta

76. Pędzińska Danuta

77. Podemska Krystyna

78. Sieradzka Ewa

79. Statucka Dorota

80. Tomaszewska Bożena

81. Wiśniewska Genowefa

Siedleckie:

82. Grzyb Hanna

83. Karaś Barbara

84. Kieryłowska Maria

85. Niedziółka Jadwiga

86. Paziewska Bożena

87. Rawska Danuta

88. Rucińska Halina

89. Sójka Marta

Sieradzkie:

90. Gruca Marianna

91. Ławniczak Janina

Skierniewickie:

92. Dyško Zofia

93. Kolos Zofia

94. Krawczyk Maria

95. Orlińska Maria

96. Pryk Marianna

Szczecińskie:

97. Czaplicka Maria

Tarnobrzeskie:

98. Arczewska Halina

99. Brzyska Helena

100. Kiljańczyk Zofia

101. Kościelecka Stefania

102. Kulak Bogumiła

103. Kurek Mieczysława

104. Płusa Mirosława

105. Puzio Maria

106. Rycombel Krystyna

107. Sobowiec Maria

108. Stankiewicz Marta

Toruńskie:

109. Tuleja Grażyna

Wałbrzyskie:

110. Filitowska Maria

111. Gałuszka Augustyna

112. Grzyb Barbara

113. Kasprzyk Halina

114. Kopeć Bogusława

115. Małozieć Danuta

Wzór francuskiego aktu urodzenia z tłumaczeniem

Le ..... mil neuf cent quatre vingt dix à vingt heures cinquante trois, est née, .., route ..... du sexe Féminin, de Adama Jana ..... né le cinq avril mil neuf cent cinquante cinq à Zabrze (Pologne), chauffeur, et de Beata Marii ..... née le vingt mai mil neuf cent soixante quatre à Oruni (Pologne), employée de bureau, son épouse, domiciliés à Sainte Geneviève des Bois (Essonne) #, rue des Grouettes. Dressé le vingt quatre juillet mil neuf cent quatre vingt dix à dix heures trente, sur la déclaration de Jean CAVASINO, 45 ans, Directeur de la clinique où a eu lieu l'accouchement, qui, lecture faite et invité à lire l'acte, a signé avec Nous, Sylvie PUI, Fonctionnaire de la Mairie de Longjumeau, Officier de l'Etat Civil par délégation du Maire.

#825 - ..... ****

VILLE DE LONGJUMEAU
(Essonne)

Copie certifiée
Conforme
06 JUIL. 1995

L'officier de l'Etat Civil
par délégation

Uwierzytelnione tłumaczenie z języka francuskiego

Na marginesie: 825 - ....(nazwisko i imię dziecka)...
VILLE DE LONGJUMEAU (Essonne) - Za zgodność kopii z oryginałem. Dnia 6 lipca 1995 roku. (-) podpis nieczytelny, Urzędnik Stanu Cywilnego z upoważnienia Pieczęć okrągła z godłem Republiki Francuskiej i napisem w otoku: Merostwo Longjumeau (Essonne)

Dnia ..... o godzinie dwudziestej pięćdziesiąt trzy urodziła się, pod adresem ...., ...: ..(imię dziecka).., dziecko płci żeńskiej, córka Adama Jana ..(nazwisko).. (Adam Jan ..nazwisko..), urodzonego dnia piątego maja tysiąc dziewięćset czterdziestego piątego roku w Zabrzu (Polska), szofera, oraz Beaty Marii ..(nazwisko).. (Beata Maria ..nazwisko..) urodzonej dnia dwudziestego maja tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego roku w Oruni (Polska), urzędniczki, jego żony, zamieszkałych w ..... Sporządzono dnia dwudziestego czwartego lipca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego roku o godzinie dziesiątej minut trzydzięci na podstawie oświadczenia Jean BILEU, lat 48, Dyrektora Kliniki, gdzie odbył się poród, który po wysłuchaniu odczytania aktu oraz poproszony o jego przeczytanie podpisał się wraz ze mną, Sylvie PUI, Urzędnikiem Merostwa w Longjumeau, Urzędnikiem Stanu Cywilnego z upoważnienia Mera.

Dwa nieczytelne podpisy.

Repertorium Nr 883/96

Za zgodność tłumaczenia z przedstawionym mi oryginałem w języku francuskim.

...(miejsowość, data)...

Pieczęć i podpis tłumacza przysięgłego.

dokończenie ze str. 20

- 116. Nicieja Halina
- 117. Pikos Ewa
- 118. Sławińska Barbara
- 119. Stężyły Bronisława
- 120. Tkaczyszyn Ewa
- 121. Woźniakowska Mirosława
- 122. Zilbert Anna
- 123. Zimnowoda Elżbieta

Warszawskie:

- 124. Olszewska Urszula
- 125. Sotomska Jadwiga
- 126. Żurawska Barbara

Włocławskie

- 127. Balcerak Elżbieta
- 128. Kardasz Marek
- 129. Zgryzewicz Anna

Zamojskie:

- 130. Zaręba Teodora

Zielonogórskie:

- 131. Malinowska Henryka
- 132. Mazurkiewicz Anna
- 133. Myszyńska Bogusława
- 134. Piotrowska Alicja
- 135. Taczycki Jerzy

PRAWO W USC

PRAWIDŁOWOŚĆ SPORZĄDZANIA ODPISÓW AKTÓW STANU CYWILNEGO

Prawidłowości sporządzania aktów stanu cywilnego poświęcone zostały dwa akty prawne:

- ustawa z dnia 29 września 1986r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. Nr 36, poz. 180 z późn. zmianami),

- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1987r. w sprawie zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, prowadzenia i kontroli ksiąg stanu cywilnego, ich przechowywania oraz zabezpieczania (Dz.U. Nr 7, poz.43).

Zgodnie z art.79 ww. ustawy z ksiąg stanu cywilnego wydaje się odpisy zupełne i skrócone aktów stanu cywilnego.

Odpis zupełny aktu stanu cywilnego

stanowi dosłowne powtórzenie treści aktu stanu cywilnego wraz ze wszystkimi wzmiankami dodatkowymi; treść przypisków podaje się jedynie na wniosek osoby zainteresowanej (art.80 pr. o a.s.c.).

W odpisie skróconym podaje się treść aktu stanu cywilnego z uwzględnieniem wzmianek dodatkowych, z pominięciem wyrazów, ustępów i zdań skreślonych (art. 81 pr. o a.s.c.).

Artykuł 82 Prawa o aktach stanu cywilnego enumeratywnie wymienia **dane, które wpisuje się w odpisach skróconych** aktów stanu cywilnego. I tak:

- W odpisie aktu urodzenia - nazwisko i imię (imiona), miejsce i datę urodze-

nia oraz imiona i nazwisko rodowe rodziców dziecka,

- W odpisie aktu małżeństwa - nazwisko i imiona małżonków, ich nazwiska rodowe, miejsce i datę ich urodzenia, miejsce i datę zawarcia małżeństwa, imiona i nazwiska rodowe

RZECZPOSPOLITA POLSKA	
URZĄD STANU CYWILNEGO w Jeleniej Górze	
Województwo jeleniogórskie	
Nr 17/1936/ Jelenia Góra, data 1936-17-03	
Odpis zupełny aktu urodzenia	
I. DANE DOTYCZĄCE DZIECKA:	
1. Nazwisko	Jackowski
2. Imię (imiona)	Franciszek męska
4. Data urodzenia	piętnastego marca tysiąc dziewięćset trzydziestego szóstego (15.3.1936) roku
5. Miejsce urodzenia	Jelenia Góra
II. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW:	
	Ojciec Matka
1. Nazwisko	Jackowski Jackowska
2. Imię (imiona)	Wiktor Wanda
3. Nazwisko rodowe	Jackowski Szerszeń
4. Data urodzenia	17 września 1902r. 21 maja 1915r.
5. Miejsce urodzenia	Jaworze Wisełka
6. Miejsce zamieszkania w chwili urodzenia dziecka	Cieplice Cieplice

III. DANE DOTYCZĄCE OSOBY (ZAKŁADU) ZGŁASZAJĄCEJ URODZENIE:	
1. Nazwisko i imię (nazwa zakładu)	Jackowski Wiktor
2. Miejsce zamieszkania (siedziba zakładu)	Cieplice
IV. UWAGI:	
WZÓR	
Podpis osoby zgłaszającej /-/ Jackowski Wiktor KIEROWNIK Urzędu Stanu Cywilnego /-/ podpis	
Wzmianki dodatkowe: Decyzją..... z dnia.....Nr.... miejscowość Cieplice została włączona do Jeleniej Góry. Jelenia Góra (data) /-/ podpis Decyzją Kierownika Urzędu Rejonowego w Warszawie Nr.... z dnia ..... nazwisko osoby, której akt dotyczy zostało zmienione na "Wiśniewski", Jelenia Góra (data) /-/ podpis Decyzją Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Jeleniej Górze Nr..... z dnia ..... sprostowano nazwisko rodowe matki dziecka "Szewiel", Jelenia Góra (data) /-/ podpis	
Poświadczam zgodność powyższego odpisu z treścią aktu w księdze urodzeń. Jelenia Góra 1996.12.03 data	
KIEROWNIK Urzędu Stanu Cywilnego	
m.p.	
Miejsce na opłatę skarbową	
Pu-M 4 WA Okatyn Druk: Z.P. „Gospol”	

RZECZPOSPOLITA POLSKA

URZĄD STANU CYWILNEGO w Łodzi-Śródmieściu
Województwo łódzkie

Odpis skrócony aktu małżeństwa

I. DANE DOTYCZĄCE OSÓB ZAWIERAJĄCYCH MAŁŻEŃSTWO:

	Mężczyzna	Kobieta
1. Nazwisko	Nowak	Kowalska
2. Imię (imiona)	Jan	Maria
3. Nazwisko rodowe	Nowak	Kowalska
4. Data urodzenia	1 stycznia 1939r.	12 grudnia 1940r.
5. Miejsce urodzenia	Łódź	Łódź

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA:
1. Data dwudziestego pierwszego maja tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego (21.5.1980) roku
2. Miejsce Łódź

III. NAZWISKO NOSZONE PO ZAWARCIU MAŁŻEŃSTWA:
1. Mężczyzny Nowak
2. Kobiety Nowak
3. Dzieci Nowak

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

A. Ojciec	
1. Imię (imiona)	Józef Stefan
2. Nazwisko rodowe	Nowak Kowalski
B. Matka	
1. Imię (imiona)	Helena Zofia
2. Nazwisko rodowe	Batus Owca

V. ADNOTACJE O USTANIU LUB UNIEWAŻNIENIU MAŁŻEŃSTWA:
Sąd Rejonowy w Łodzi wyrokiem z dnia 28.07.1989.Nr.RCX 156/89 orzekł rozwiązanie małżeństwa przez rozwód. Rozwiedziona powraca do nazwiska "Kowalska" z dn. 24.09.1989r.

Poświadczam zgodność powyższego odpisu z treścią aktu małżeństwa Nr C-55/1980/Łódź-Śródmieście, data 1993.09.20

m.p.
KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

Pe-M-13
Druk: KOMPAF S.A. na zlecenie Technika Ltd. i Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego

rodziców, nazwisko (nazwiska) małżonków, które noszą po zawarciu małżeństwa, nazwisko dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, a jeżeli małżeństwo ustało wskutek śmierci jednego z małżonków, rozwodu lub unieważnienia małżeństwa - adnotację o ustaniu lub unieważnieniu wraz z oznaczeniem aktu zgonu lub sygnatury akt sprawy, w której orzeczono o rozwodzie lub o unieważnieniu małżeństwa,

• W odpisie aktu zgonu - nazwisko i imię (imiona) zmarłego, jego nazwisko rodowe, miejsce i datę zgonu, datę lub rok urodzenia, miejsce urodzenia, stan cywilny zmarłego i jego ostatnie miejsce zamieszkania oraz nazwisko, imię i nazwisko rodowe małżonka, a także imiona i nazwiska rodowe rodziców zmarłego.

Urzędy stanu cywilnego przechodzą w swych zasobach księgi stanu cywilnego sporządzane w siedmiu językach: polskim, łacińskim, niemieckim, rosyjskim, ukraińskim, białoru-

skim i żydowskim. Niezależnie od tego z jakiej księgi wydawany jest odpis, musi być zawsze sporządzony w języku polskim. Podstawą takiego postępowania jest art.1 dekretu z dnia 30 listopada 1945 roku o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz.U. Nr 57, poz.324). Dekret ten wyraźnie stwierdza, że „językiem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej jest język polski” (art.1 ust.1), i że „w języku państwowym urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne” (art.1 ust.2).

Najczęściej spotykane nieprawidłowości w odpisach aktów stanu cywilnego

W praktyce najczęściej spotykane nieprawidłowości występujące w odpisach skróconych aktów urodzenia polegają na wpisywaniu, obok nazwi-

RZECZPOSPOLITA POLSKA

URZĄD STANU CYWILNEGO w Piasecznie
Województwo stołeczne

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARLEJ:

1. Nazwisko	Kowalski
2. Imię (imiona)	Wiktor Marek
3. Nazwisko rodowe	Kowalski
4. Stan cywilny	rozwiedzony
5. Data urodzenia	13 grudnia 1902r.
6. Miejsce urodzenia	Inowrocław
7. Ostatnie miejsce zamieszkania	Końska Wola

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:
1. Data piętnastego lutego tysiąc dziewięćset trzydziestego czwartego (15.2.1934) roku
2. Miejsce Piaseczno

III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARLEJ:
1. Nazwisko
2. Imię (imiona)
3. Nazwisko rodowe

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARLEJ:

	Ojciec	Matka
1. Imię (imiona)	Kazimierz	Jadwiga
2. Nazwisko rodowe	Kowalski	Granowska

Poświadczam zgodność powyższego odpisu z treścią aktu zgonu Nr 17/1934/Piaseczno, data 1996.12.03

m.p.
KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

Pe-M-15
Druk: KOMPAF S.A. na zlecenie Technika Ltd. i Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego

ska rodowego rodziców, nazwisko obecnie noszonych. Tak wydany odpis jest niezgodny z art.82 pr. o a.s.c., który to przepis tej informacji nie zawiera.

Przykładem nieprawidłowo sporządzonego odpisu skróconego aktu małżeństwa jest brak danych w rubryce „nazwiska noszone po zawarciu małżeństwa”. Dotyczy to odpisów z aktów sporządzonych w trybie art.73 pr. o a.s.c. w sytuacji, gdy akt zagraniczny nie zawierał tej informacji. W takiej sytuacji kierownik urzędu stanu cywilnego, przed wydaniem odpisu, powinien dokonać ustaleń w tym zakresie stosując następujące zasady:

1. Artykuł 25 ust.1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - w stosunku do obywateli polskich, którzy zawarli małżeństwo w zagranicznym urzędzie stanu cywilnego i w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia małżeństwa nie złożyli oświadczenia, o którym mowa w art.62 ust.3 pr. o a.s.c.

2. Artykuł 25 ust.1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - w stosunku do małżeństwa obywatela polskiego z cudzoziemcem, gdy małżonkowie nie mają wspólnego miejsca zamieszkania w jednym państwie.

3. Prawo państwa, w którym obydwaj małżonkowie - obywatel polski i cudzoziemiec - mają wspólne miejsce zamieszkania w chwili składania wniosku o transkrypcję aktu.

Informację o nazwiskach noszonych po zawarciu małżeństwa wpisuje się do aktu w formie wzmianki marginesowej.

Kolejny przykład to wpisanie w **odpisie pełnym aktu małżeństwa**, w III jego części „Dane dotyczące rodziców” - nazwiska ojca i matki. Rubryka ta powinna być wykreślona linią ciągłą zarówno w akcie jak i w odpisie, ponieważ odpis skrócony aktu urodzenia składany do zawarcia małżeństwa zawiera tylko nazwiska rodowe rodziców. Konieczność takiego postępowania wynika z braku spójności przepisów art. 62 ust.1, pkt 3, art.82 pkt 1, art.54 ust.1 pkt 1 pr. o a.s.c.

Przykładem nieprawidłowo sporządzonego **aktu zgonu** jest wpisanie danych dotyczących małżonka osoby zmarłej w sytuacji, gdy stan cywilny zmarłego określono jako kawaler, wdowiec, rozwiedziony. Dane dotyczące małżonka osoby zmarłej wpisuje się jedynie wówczas, gdy w chwili śmierci osoba zmarła pozostawała w związku małżeńskim.

Nazwy miejscowości - w brzmieniu urzędowym

§12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1987r. w sprawie zasad sporządzania aktów stanu cywilnego (...) nakazuje wpisywanie do odpisu aktu stanu cywilnego nazwy miejscowości, w których nastąpiło rejestrowane zdarzenie, w brzmieniu aktualnie obowiązującym; w razie jej zmiany adnotację o zmianie wpisuje się w akcie stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej.

Zastosowanie tego przepisu może nasuwać pewne wątpliwości, czy zapis ten odnosi się do odpisów pełnych aktów stanu cywilnego. Z jednej strony mamy bowiem art.80 pr. o a.s.c. stanowiący, że odpis pełny jest dosłownym powtórzeniem treści aktu stanu cywilnego, a z drugiej art.7 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934r. (Dz.U. Nr 94, poz.850 z późn. zm.), który stanowi, że w stosunkach publicznych wolno używać nazw miejscowości jedynie w brzmieniu urzędowym. Wątpliwość tę rozstrzygnął Trybunał Konstytucyjny w swoim orzeczeniu z dnia 13 września 1994r. stwierdzając: „skoro więc ustawodawca ani nie uchylił art.7 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ani nie zastrzegł w ustawie o a.s.c., że przy sporządzaniu odpisów pełnych aktów stanu cywilnego nie stosuje się art.7 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacji, gdy aktualna nazwa miejscowości różni się od tej, która jest w akcie stanu cywilnego ujęta - to trzeba przyjąć, że art.7 jako *lex specialis* ma zastosowanie do sporządzania odpisów aktów stanu cywilnego. Oznacza to, że **nazwę miejscowości wpisuje się do odpisu aktu stanu cywilnego w brzmieniu aktualnie obowiązującym, tzn. w brzmieniu urzędowym**”.

Miejsce zdarzenia wpisywać należy do odpisu aktu stanu cywilnego bez umieszczania w nawiasie nazwy kraju, w granicach którego to miejsce się znajduje, np. Rosja, Niemcy.

Rodzaje druków, elementy decydujące o mocy dokumentu urzędowego

Wszystkie rodzaje odpisów aktów stanu cywilnego mogą być sporządzane wyłącznie na drukach, których wzory stanowią załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 lutego 1987r. w sprawie zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, prowadzenia i kontroli ksiąg stanu cywilnego, ich przechowywania oraz zabezpieczania (§ 11).

Zasada ta obowiązuje również archiwa państwowe (§ 21 ust.4).

Polskie prawo nie przewiduje sporządzania ksero- lub fotokopii. Takie też stanowisko zajął Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 13 września 1994r. poprzez zamieszczenie zapisu: „W świetle obowiązującego prawa o a.s.c. jest faktem bezspornym, iż odpis pełny aktu stanu cywilnego nie może być fotokopią czy reprodukcją samego aktu, jeśli ma mieć znaczenie aktu urzędowego. Nie oznacza to, iż urząd stanu cywilnego nie ma obowiązku na wniosek strony takiej kopii wystawić. Taka kopia nie będzie jednak miała mocy dokumentu urzędowego ze wszystkimi konsekwencjami dla jego mocy dowodowej (np. w postępowaniu o stwierdzenie praw do spadku) i przysługującej dokumentowi urzędowemu ochrony prawnej”.

W związku z powyższym kierownicy urzędów stanu cywilnego mogą wydawać kserokopie lub fotokopie aktów z przechowywanych ksiąg osobom, o których mowa w art.83 ust.1 pr. o a.s.c. - pod warunkiem, że w pomieszczeniach urzędu stanu cywilnego znajduje się urządzenie do kserowania dokumentów i według oceny kierownika u.s.c. stan księgi pozwala na jej kserowanie. Na kserokopii aktu powinna być zamieszczona adnotacja o treści: „Kserokopia aktu nie ma mocy dokumentu urzędowego” i podpis kierownika u.s.c. Pieczęci okrągłej na tym dokumencie nie przystawia się.

Odpisy aktów stanu cywilnego podpisuje kierownik urzędu stanu cywilnego lub jego zastępca (zastępcy). Jest to zasada wynikająca z zapisu art.6 ust.1 pr. o a.s.c., który stanowi, że „czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego lub jego zastępca (zastępcy)”. Pracownicy urzędu mogą wyłącznie przygotowywać projekty dokumentów. Burmistrz, wójt, prezydent z mocy prawa jest kierownikiem urzędu stanu cywilnego (art.6 ust.2 pr. o a.s.c.) i jako kierownika u.s.c. obowiązują go zasady wynikające z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz Prawa o aktach

stanu cywilnego. Nie mogą oni zatem podpisywać dokumentów stanu cywilnego jako burmistrz czy wójt, jak również nie skutkuje uprawnienie wynikające z art.39 ust.2 ustawy samorządowej.

Odpis aktu stanu cywilnego powinien zawierać pieczęć urzędową. Pieczęcią urzędową - zgodnie z art.11 dekretu z dnia 7 grudnia 1955r. O godle i barwach PRL oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U. Nr 47, poz.314 z późn.zm.) - jest metalowa tłoczona pieczęć okrągła zawierająca pośrodku orła, a w otoku napis odpowiadający jednostce organizacyjnej uprawnionej do używania pieczęci urzędowej. Pieczęć używana przez urzędy stanu cywilnego powinna mieć średnicę 36 mm.

Do wyrobu pieczęci państwowych, zgodnie z art.16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych (Dz.U. Nr 47, poz. 316 z późn. zm.) - uprawniona jest wyłącznie Mennica Państwowa. Używanie innych pieczęci, np. gumowych, jest niedopuszczalne.

Oplata skarbową od odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego wynosi 20 zł, a od odpisu skróconego 10 zł - zgodnie z § 6 ust.1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1994r. w sprawie opłaty skarbowej (Dz.U. Nr 136, poz.705).

Oplata skarbową od wydania ksero-

kopii aktu Ministerstwo Finansów ustaliło na kwotę 1,50 zł.

Poufność aktów stanu cywilnego

Akty stanu cywilnego oraz ich odpisy z racji swojego charakteru są dokumentami poufnymi. O tym, jak ważne są to dokumenty stanowi fakt, że **krąg osób uprawnionych do ich otrzymania został określony aktem prawnym rangi ustawowej.**

W artykule 83 Prawa o aktach stanu cywilnego wymieniono osoby i instytucje uprawnione do otrzymania odpisu aktu stanu cywilnego. Są to:

- osoby, których stan cywilny został w akcie stwierdzony, ich wstępni, zstępni, rodzeństwo, małżonek lub przedstawiciel ustawowy,
- sądy i organy państwowe,
- inne osoby, które wykażą w tym interes prawny,
- organizacje społeczne, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tych organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

Do 1993 roku odpis aktu stanu cywilnego można było otrzymać drogą korespondencyjną. Powodowało to częste przypadki przekazywania tych dokumentów osobom nieuprawnionym. Wystarczyło bowiem podać podstawowe dane osobowe aby uzyskać odpis aktu osoby obcej. Często też były przypadki posiadania przez

jedną osobą kilku dowodów osobistych, wystawionych na dane innych osób.

Od 1993 roku postępowanie w przekazywaniu dokumentów jest mniej liberalne. Odpisy aktów stanu cywilnego odbiera się osobiście. W przypadku gdy występuje o nie osoba nie zamieszkała na terenie gminy, w której siedzibę ma urząd stanu cywilnego właściwy do wystawienia odpisu, kierownik tego urzędu przesyła odpis do właściwego u.s.c. miejsca zamieszkania wnioskodawcy, skąd osoba uprawniona odbiera go osobiście, uiszczając stosowną opłatę skarbową.

W przypadku zwracania się ambasad państw obcych o wydobycie odpisów aktów obywateli polskich, należy poinformować ambasady, że zgodnie z postanowieniami Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, ambasady państw obcych nie są uprawnione do występowania w imieniu obywateli polskich, choćby posiadali oni również obywatelstwo innego państwa. Przedstawicielom państw obcych przesyła się odpisy aktów stanu cywilnego, jeżeli z umów międzynarodowych wynika obowiązek wzajemnego przekazywania tych dokumentów.

Celem jednolitego sporządzania odpisów aktów stanu cywilnego podaje wypełnione wzory tych dokumentów.

mgr Krystyna GŁADYCH

INFORMUJEMY

wszystkich zainteresowanych, a w szczególności naszych nowych prenumeratorów, że dysponujemy jeszcze ubiegłorocznymi numerami biuletynu. Mamy 20 pełnych kompletów oraz około 100 kompletów niepełnych, tj. numerów 1, 3, 4, 5 i 6 (na życzenie zamawiającego możemy wykonać kserokopię numeru 2). Dokonanie wpłaty 15,00 zł na konto: PTH TECHNIKA sp.z o.o., ul. Jagiellońska 4, 44-100 Gliwice, w PKO I Oddział Gliwice, nr konta: 10202401-234102-170-1 i podanie dokładnego adresu, pod który należy przesłać kpl. biuletynów z 1996r., spowoduje niezwłoczne zrealizowanie wysyłki przez naszą firmę.

Wyjaśniamy również, że prenumeratę - zarówno za ubiegły jak i bieżący rok - zamawiać mogą nie tylko urzędy, ale i osoby prywatne (mieliśmy telefony w tej sprawie). Bardzo prosimy kierowników urzędów stanu cywilnego o przekazanie tej informacji swoim pracownikom.

Przypominamy, że cena rocznej prenumeraty w 1997r. wynosi 20,00 zł.

DYREKCJA PTH TECHNIKA

FORMA TESTAMENTU SPORZĄDZONEGO Z UDZIAŁEM KIEROWNIKA URZĘDU STANU CYWILNEGO

28 grudnia 1996r. weszła w życie ustawa z dnia 23 sierpnia 1996r. o zmianie kodeksu cywilnego. Jeden ze zmienionych tą ustawą przepisów kodeksowych dotyczy kompetencji kierowników urzędów stanu cywilnego. Jest to **art.951 k.c.**, określający jedną z form sporządzania testamentu, zwaną formą allograficzną.

Do istotnych elementów tej formy należy to, że w sporządzaniu testamentu uczestniczy funkcjonariusz publiczny. Zgodnie z nowym tekstem art.951 k.c. jest nim: **przewodniczący zarządu gminy, sekretarz gminy albo kierownik urzędu stanu cywilnego**. Tym samym kierownik urzędu stanu cywilnego uzyskuje nową, nie przysługującą mu dotychczas kompetencję, wychodzącą poza zakres rejestracji stanu cywilnego. Rola, którą przy sporządzaniu testamentu ma spełniać kierownik u.s.c. jest zbliżona do roli notariusza: ma on nie tylko przyjąć do wiadomości treść oświadczenia złożonego przez spadkodawcę, ale zapewnić jej spisanie w odpowiednim dokumencie oraz czuwać nad zachowaniem całokształtu wymagań, od których prawo uzależnia ważność testamentu.

Sporządzenie testamentu w formie przewidzianej przez art.951 k.c. obejmuje dwa etapy, z których pierwszym jest **złożenie oświadczenia** woli przez spadkodawcę, drugim - **sporządzenie protokołu** obejmującego treść tego oświadczenia. Oświadczenie, wskazujące osobę lub osoby, które w chwili śmierci spadkodawcy mają nabyć pozostały po nim spadek, musi być złożone przez spadkodawcę osobiście i ustnie. Nie wystarczyłoby, gdyby spadkodawca ograniczył się do potakiwania wypowiedziom innej osoby lub potwierdzenia, że treść przedstawionego mu pisma odpowiada jego woli. Z omawianej formy testamentu nie mogą korzystać osoby nieme lub głuche. Podczas składania przez spadkodawcę oświadczenia je-

go „ostatniej woli” oprócz kierownika u.s.c. powinny być obecne dwie inne osoby jako świadkowie testamentu. Oświadczenie spadkodawcy zostaje następnie spisane w protokole. Protokół ten powinien obejmować całą treść oświadczenia spadkodawcy i podawać datę jego sporządzenia. Po spisaniu protokołu powinien być odczytany spadkodawcy w obecności świadków (tych samych, którzy byli obecni podczas wypowiedzi spadkodawcy) i podpisany przez wszystkie osoby uczestniczące w jego sporządzeniu: spadkodawcę, kierownika u.s.c. i świadków. Brak podpisu spadkodawcy nie powoduje nieważności testamentu, jeżeli w protokole została wyjaśniona przyczyna uniemożliwiająca spadkodawcy złożenie podpisu. Omówione wymagania mają na celu zagwarantowanie, że treść tego, co zostało utrwalone w protokole, odpowiada treści tego, co zostało ustnie oświadczone przez spadkodawcę.

Protokół może być spisany pismem ręcznym lub maszynowym, natomiast podpisy muszą być oczywiście złożone własnoręcznie. Umieszczenie pieczęci kierownika urzędu stanu cywilnego nie jest konieczne. Ewentualne poprawki powinny być omówione w protokole przed jego podpisaniem. Art.951 k.c. nie wymaga, aby kierownik u.s.c. osobiście spisywał protokół - może on podyktować go świadkowi testamentu lub jakiejś innej osobie. Jeżeli dwie osoby, np. małżonkowie, chcą jednocześnie sporządzić swoje testamenty, oświadczenie każdej z tych osób musi być spisane w odrębnym protokole. Każdy taki protokół musi obejmować pełną treść oświadczenia danego spadkodawcy, bez odesłań do testamentu innego spadkodawcy.

Przepisy kodeksu cywilnego wyłączają niektóre osoby od pełnienia funkcji świadka testamentu. Chodzi tu o osoby nie mające pełnej zdolności do czynności prawnych (małolet-

nie lub ubezwłasnowolnione), niewidome, głuche lub nieme, nie mogące czytać i pisać, nie władające językiem, w którym spadkodawca składa swe oświadczenie oraz skazane za fałszywe zeznania. Świadkiem testamentu nie może być także osoba, dla której w tym testamencie została przewidziana jakakolwiek korzyść, a także małżonek tej osoby, jej krewni i powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia. Ponadto kierownik u.s.c. nie może w tym charakterze uczestniczyć w sporządzeniu testamentu swego małżonka, krewnego lub powinowatego w linii prostej bez ograniczenia, a w linii bocznej do trzeciego stopnia, oraz osoby związane z nim stosunkiem przysposobienia, opieki lub kurateli, albo bliskiej mu z innego tytułu.

Kierownik u.s.c. może pełnić swe funkcje jedynie na obszarze gminy stanowiącej okręg kierowanego przezeń urzędu. Kompetencja przyznana przez art.951 k.c. nie może być przeniesiona na inną osobę zatrudnioną w urzędzie. Zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego, uprawniony do dokonywania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, nie został wymieniony w art.951 k.c. Sporządzenie testamentu w formie określonej w tym przepisie może mieć miejsce zarówno w lokalu u.s.c. jak poza nim, np. w mieszkaniu spadkodawcy.

Przepisy nie przewidują przechowywania w u.s.c. testamentów sporządzonych z udziałem jego kierownika. Testament taki może zatem pozostać w posiadaniu spadkodawcy.

Naruszenie przepisów regulujących formę testamentu prowadzi z reguły do jego nieważności. Ponowne sporządzenie testamentu będzie często niemożliwe. Dlatego uczestniczący w sporządzeniu testamentu kierownik u.s.c. powinien starannie przestrzegać odnoszących się do tej sprawy przepisów prawa.

prof. dr hab. Andrzej Mączyński

GALERIA USC

9

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

- województwo piotrkowskie
- kod terytorialny: 59101
- liczba mieszkańców: 83000

Piotrkowski Urząd Stanu Cywilnego mieści się na parterze w budynku Urzędu Miejskiego. Posiada odrębne wejście do części reprezentacyjnej, która przed paroma laty została zmodernizowana. Ostatnio nowy wystrój uzyskały także pomieszczenia biurowe. Szczególnie wyróżnia się archiwum, które zostało wyposażone w nowoczesne regały stacjonarne oraz przesuwne, pozwalające na korzystanie ze znacznej ilości zasobów archiwalnych zgromadzonych na stosunkowo małej powierzchni.

W archiwum tym przechowuje się księgi urodzeń, małżeństw i zgonów sporządzone w latach 1886-1945 przez parafie wyznań: rzymskokatolickiego, ewangelicko-anglikańskiego, prawosławnego, mojżeszowego i wyznawców pierwszych chrześcijan oraz sekty baptystów z 1905r. i 1910r. Księgi te do 1915 roku sporządzone są w języku rosyjskim i niemieckim. Ponadto USC posiada księgi i doku-

Złote godziny par małżeńskich w USC Piotrków Trybunalski

Legenda

- UM i USC
- ▬ PKP
- PKS

mentację zbiorową do wszystkich aktów od 1946 roku do chwili obecnej, oraz wstępną część niektórych ksiąg gminnych.

Urząd Stanu Cywilnego w Piotrkowie Trybunalskim obejmuje rejestrację urodzeń, ślubów i zgonów miasta Piotrków Trybunalski, a w zakresie urodzeń i zgonów także okoliczne miejscowości, co wynika ze zlokalizowania w Piotrkowie Trybunalskim szpitala rejonowego.

Sala ślubów

W piotrkowskim USC pracuje 6 osób. Kierownikiem USC jest Violetta Krawczyk, a jej zastępcą Ewa Andryńczyk.

W urzędzie tym prowadzona jest kwartalna rotacja pracowników na stanowiskach rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów.

Rejestruje się tu średniorocznie:

- 2450 urodzeń,
- 550 małżeństw,
- 1000 zgonów.

Nowoczesne archiwum

W ostatnich latach znacznie wzrosła ilość uroczystości z okazji długoletniego pożycia par małżeńskich.

Do chwili obecnej USC w Piotrkowie Trybunalskim nie jest skomputeryzowany - stanie się to najprawdopodobniej w 1997 roku.

Wszyscy pracownicy tego urzędu są członkami Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego.

Adres USC:

97-300 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI
Pasaż Rudowskiego 10
tel. (0-44) 47-29-07

szkolenia w Przetłaczach

Oddział terenowy SUSC w Zielonej Górze zaprasza w maju br. na 4-dniowe kursy dla kierowników i pracowników u.s.c. z całego kraju, a szczególnie z regionów Pomorza, Wielkopolski i Dolnego Śląska.

Tematyka szkoleń obejmuje:

- Wydawanie decyzji administracyjnych przez kierowników u.s.c. w oparciu o k.r. i op., prawo o a.s.c. i k.p.a.
- Ceremonie i uroczystości w u.s.c. Organizacja, prowadzenie, scenariusze.
- Małżeństwo z cudzoziemcem i uznanie dziecka w prawie rodzinnym wybranych państw europejskich.
- Wykłady z zakresu niemieckiego prawa rodzinnego z udziałem lektorów niemieckich.

Terminy kursów: 6-9.05.'97, 12-15.05.'97,
19-22.05.'97, 02-05.06.'97

Koszty uczestnictwa w kursie: ok. 350zł

Zgłoszenie (blankiet wewnątrz numeru) prosimy przesyłać pod adresem: Oddział Terenowy Stowarzyszenia Urzędników Stanu Cywilnego, Stary Rynek 1, 65-067 Zielona Góra